

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta

Bakalářská práce

2013

Ing. Petra Hypšová

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky a psychologie

Bakalářská práce

KRITÉRIA VÝBĚRU VYSOKÉ ŠKOLY U ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Criteria for university studies selection used by students at secondary
schools in České Budějovice

Vedoucí práce: doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová

Autor práce: Ing. Petra Hypšová

Obor: Učitelství odborných předmětů (Bc. studium kombinované)

Ročník: III.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, dne

Touto cestou bych chtěla poděkovat doc. Dr. Ing. Dagmar Škodové Parmové za vedení a odbornou pomoc při vypracování této bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat všem ředitelkám a ředitelům středních škol, kteří mi umožnili provést výzkumné šetření a rovněž respondentům, kteří mi ochotně dotazníky vyplnili.

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku volby vysoké školy u žáků ukončujících střední školy v Českých Budějovicích. Cílem je provést analýzu faktorů ovlivňujících rozhodnutí výběru následného studia na vysokých školách. Důraz je kladen na zjištění hlavního motivu pro studium na vysokých školách. V teoretické části je zmapována odborná literatura, která pohlíží na žáka střední školy jako na jedince ve vývojovém období adolescence. Dále se tato část věnuje především dalším možnostem studia po zakončení střední školy. V poslední části jsou uvedeny výsledky z již provedeného výzkumného šetření. Autorka se v praktické části zabývá zjištěnými výsledky výzkumu ve vztahu ke stanoveným výzkumným předpokladům a hypotézám. Součástí práce je i návrhová část, která se snaží nastínit možnosti ke zlepšení situace právě v oblasti související s podáváním přihlášek ke studiu na vysoké školy.

Klíčová slova

motiv, přihláška ke studiu, studium, vysoká škola, výzkum

Abstract

The bachelor's thesis is focused on the issues of the choice of university by students who left the secondary school in České Budějovice (Budweiser). The aim is to analyze the factors affecting the decision of the choice of following study at universities. The emphasis is placed on finding a head motive for the study at universities. In the theoretical part, the specialized literature, which views a pupil of high school as an individual person in the developmental stage - adolescence - is checked up. Then this part devotes to other alternatives of study after the student's leaving the high school. The last section of the thesis presents the results of the research, which have been already carried out. In the practical part, the author deals with the observed results of the survey in relation to the defined research assumptions and hypotheses. The work also contains a proposal part, which tries to outline the possibilities for improvement of the situation, especially in the area associated with the submitting university applications.

Keywords

motive, application to the study, study, university, research

Obsah

Obsah	6
Úvod	8
1 Cíle a metodika	10
2 Teoretická východiska pro chování studentů	12
2.1 Biologický a psychologický vývoj adolescenta	12
2.2 Povolání - profesní kariéra	17
2.3 Možnosti po ukončení střední školy	19
2.3.1 Studium na vysoké škole	19
2.3.2 Studium na vyšší odborné škole	22
2.3.3 Rozdíly mezi studiem VŠ a VOŠ	23
2.3.4 Výběr vyšší odborné školy	24
2.4 Další možnosti studia po ukončení střední školy	25
2.5 Výběr vysoké školy	27
2.6 Vysoké školy v jižních Čechách	30
3 Sociální portrét studenta	32
4 Výzkumné šetření	34
4.1 Téma a cíl výzkumu	34
4.2 Výzkumný problém	34
4.2.1 Předpoklady výzkumu	34
4.2.2 Hypotézy výzkumu	35
4.3 Metodologie výzkumu	36
4.3.1 Struktura dotazníku	36

4.3.2 Typy otázek	37
4.4 Výzkumný vzorek	38
4.5 Výsledky výzkumu	40
4.5.1 Plány po ukončení střední školy	40
4.5.2 Hlavní motiv pro studium na vysoké škole	44
4.5.3 Volba veřejné či soukromé vysoké školy	48
4.5.4 Hlavní zdroj informací o studijních oborech	49
4.5.5 Vliv na počet podaných přihlášek	51
4.5.6 Podání přihlášky v případě zavedení školného	56
4.5.7 Podání přihlášky – výše školného	58
4.5.8 Důvod pro nepodání přihlášky ke studiu	59
5 Návrhová část	61
Závěr	63
Použitá literatura	65
Seznam příloh	68
Seznam tabulek	70
Seznam grafů	71

Úvod

Jedním z podnětů pro téma mé bakalářské práce s názvem *Kritéria výběru vysoké školy u žáků středních škol v Českých Budějovicích* se pro mě stal článek s názvem *Chybné střely ve výběru škol* v časopise *Rodina a škola*¹. Popisuje skutečnost, že při výběru studia na vysoké škole je nejdůležitějším faktorem být přijat a méně důležité je pro budoucí studenty, kam bude jejich profesní kariéra směřovat.

Dalším podnětem byl rozhovor s ředitelem Národního ústavu pro vzdělávání panem Václavem Hořejším pro měsíčník *Komora*², ve kterém se můžeme dočíst, že problémem především sekundárního a terciárního školství je fakt, že nabídka převyšuje poptávku. Žáci nemusejí příliš usilovat o výsledky, nepotřebují vyvíjet úsilí, neboť školy usilují o jejich přízeň, protože žáci s sebou nesou peníze. Žáci se tedy nacházející v demotivujícím prostředí, neboť počet míst na středních a vysokých školách není zdaleka optimální.

Tato skutečnost přispívá k tomu, že žáci nemusejí věnovat příliš času a úsilí při výběru studia po ukončení střední školy. Přitom právě výběr vysoké školy, respektive volba studijního oboru je významným rozhodnutím, které by dospívající neměli podceňovat. Žáci středních škol mají v dnešní době snadný přístup k velkému množství informací a to především díky internetu. Otázkou je, zda umějí to podstatné a důležité vyhledat. Jestli to, co skutečně potřebují ke svému rozhodnutí, není jen informace, že ke studiu na daný obor VŠ budou přijati bez přijímacího řízení. Jaký je tedy jejich hlavní motiv pro studium na VŠ?

K tomuto důležitému kroku v jejich životě v budoucnu nejspíš přibude další významný faktor – školné na vysokých školách. Odrazí se zpoplatnění studia na VŠ

¹ WELCHOVÁ, Tatiana. *Rodina a škola časopis pro rodiče vyd. Ministerstvo Školství: Chybné střely ve výběru škol*. Portál, 2012. ISSN 0035-7766.

² POLZOVÁ, Alžběta. *Komora.cz: časopis o podnikání a pro podnikatele: Zastavit propad úrovně vzdělávání je nezbytné*. C. O. T. media, s. r. o., 2012, roč. 13, č. 9. ISSN 1802-1247.

na počtu uchazečů o studium? Jsou žáci ochotni finančně přispívat na své vzdělání v rámci studování vysoké školy?

Bakalářská práce je zaměřena na hledání odpovědí na výše položené otázky. Především je věnována oblasti motivům pro studium na vysoké škole. Zabývá se tedy podnětem pro studium a faktory ovlivňujícími rozhodnutí pro výběr studia na vysoké škole. Také jsou v práci nastíněny možnosti, které se úspěšným maturantům nabízejí po ukončení studia na střední škole.

Práce je určena pro učitele, rodiče i samotné studenty, kterým by měla popsat dnešní situaci v oblasti rozhodování o podání přihlášek ke studiu na vysoké školy. V praktické části bude provedena analýza kritérií, dle kterých si volí žáci středních škol své další studium. Vyhodnocena budou data získaná od studentů středních odborných škol a gymnázií v Českých Budějovicích. Bude tedy možnost získaná data od obou typů studovaných škol porovnat.

1 Cíle a metodika

Cílem bakalářské práce s názvem Kritéria výběru vysoké školy u žáků středních škol v Českých Budějovicích je provést analýzu faktorů ovlivňujících rozhodnutí pro výběr studia na vysoké školy u žáků ukončujících střední školu. Rovněž bude provedeno hodnocení nabídek studia, které si pro svá studia mohou vybrat studenti v posledních ročnících středních škol.

Literární přehled je zaměřen na studenta střední školy jako na adolescenta, u kterého v tomto vývojovém období probíhá řada biologických i psychologických změn. Dále je část věnovaná volbě povolání či profese, která úzce souvisí s tématem bakalářské práce. Další velká kapitola se zabývá nastíněním možností po ukončení studia na střední škole, a to především studijních. Prostor je vymezen i pro uvedení údajů z již provedeného sociologického šetření realizovaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci programu „Výzkum pro státní správu“ „Sociální portrét vysokoškolských studentů v ČR“.

K použitým informačním zdrojům patří především odborná literatura, ale také články uveřejněné v odborných časopisech nebo na internetových stránkách. Rovněž byly použity údaje získané z Českého statistického úřadu.

V analytické části jsou zpracovány data získaná prostřednictvím zadaného dotazníku u studentů středních odborných škol a gymnázií se sídlem v Českých Budějovicích. Dotazník je konstruován vzhledem ke stanoveným předpokladům a hypotézám. Jsou do něho zařazeny otázky týkající se problematiky v oblasti podání přihlášky na vysokou školu. Dotazník bude především koncipován se snahou zjistit hlavní motiv pro studium na vysoké škole, vliv na počet podaných přihlášek a také postoj žáků středních škol ke zpoplatnění studia na škole vysoké. Blíže k metodice v kapitole 4.3 Metodologie výzkumu.

Při zpracování údajů jsou použity hlavně analytické metody. Komparativních metod je využito především při srovnávání údajů získaných od mužů a žen. Také jsou porovnávány data, která v dotaznících označili studenti gymnázií s daty studentů ze středních odborných škol, respektive středních odborných škol ve formě

nástavbového studia. Získaná data budou zpracována pomocí počítačového softwaru do tabulek a grafů. Grafické zpracování je doplněno slovním komentářem spolu s potvrzením či vyvrácením předem stanovených předpokladů a hypotéz.

Návrhová část se věnuje diskuzi nad vyhodnocenými údaji z provedeného dotazníku v souvislosti s výzkumným šetřením Sociální portrét vysokoškolských studentů v ČR. Dále jsou nastíněny možnosti, které by mohli vést ke zlepšení situace v problematice výběru studijního oboru a přijetí ke studiu na vysoké školy.

2 Teoretická východiska pro chování studentů

2.1 Biologický a psychologický vývoj adolescenta

Nejprve je potřeba podívat se na žáka střední školy jako na adolescenta, především na jeho psychologický a biologický vývoj v tomto vývojovém období.

Období adolescence je charakterizováno „Období adolescence začíná dosažením patnáctého roku a končí v osmnácti letech. Je to zvláštní úsek v životě člověka mezi jeho dětstvím a dospělostí. v adolescenci je v podstatě již dosaženo pohlavní dospělosti. Dokončují se pubertální změny ve fázi postpuberty.“³

Pojem adolescence lze rovněž vymezit jako „Adolescence (adolesco – dospívat) je fází postupného vyhraňování a stabilizace řídicích mechanismů subjektu. Podstatné rysy adolescence jako fáze intenzivního „sociálního dozrávání“ bývají spatřovány ve dvou vzájemně se doplňujících a ovlivňujících procesech. Jedny jsou vázány na postupující individualizaci či personalizaci – jako uvědomělou autonomii, přestavbu a upevnění nové osobité struktury cílů, postojů, hodnot a vnějších projevů; druhé se vztahují spíše k problematice socializace a kultivace – tj. včleňování do užších i širších společenských vztahů.“⁴

S obdobím adolescence souvisí rovněž pojem dospívání. „Dospívání představuje specifickou životní etapu, která má svoje typické znaky v rámci životního cyklu a svůj objektivní i subjektivní význam. Je to období hledání a přehodnocování, v němž má jedinec zvládnout vlastní proměnu, dosáhnout přijatelného sociálního postavení a vytvořit si subjektivně uspokojivou, zralejší formu vlastní identity.“⁵

³ MACHOVÁ, Jitka. *Biologie člověka pro speciální pedagogii*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1993. Učebnice pro vysoké školy. ISBN 80-042-3795-9. s. 229

⁴ ČAČKA, Otto. *Nástin psychologie: pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido, 2002, 103 s. ISBN 80-731-5016-6. s. 15

⁵ VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: pro doplňující pedagogické studium*. Vyd. 1. v Praze: Karolinum, 2005, 467 s. ISBN 978-802-4609-560. s. 76

Současně s psychologickým vývojem dochází k vývoji na úrovni biologické „v adolescenci je růst do výšky u většiny chlapců ještě výrazný, u dívek už nepatrný. Trup roste nyní více než končetiny, takže adolescent už není „samá ruka – samá noha“, jeho postava dostává konečně, dospělé proporce. Mohutní svalstvo a tím chlapecká postava dále mužní. Dívčí postava se stává výrazně ženskou, a to především růstem ňader a boků, ale i řadou dalších, drobných změn. Odlišnost chlapecké a dívčí postavy, která ještě v pubescenci nemusela být výrazná, je nyní zřejmá.“⁶

Rovněž se v období adolescence dají vysledovat rozdíly a to „rozdíly mezi chlapci a dívkami v tempu a průběhu vyspívání se postupně vyrovnávají, i když dívky dosahují vrcholu vývoje průměrně v 19 letech, kdežto hoši až ve 23 letech. Nároky kladené na adolescenty se však již v mnoha případech rovnají nárokům kladeným na dospělé (např. vyšší výkon, cílevědomost, odpovědnost, mravní vyhraněnost aj.)“⁷

Je nutné rovněž připomenout, že průběh adolescence je děj velmi individuální, neboť „někteří adolescenti nastartují svůj zrychlený růst již v devíti letech, jiní začnou třeba až v patnácti nebo šestnácti. V jejich těle rychle vzrůstá hladina tří hormonů: gonadotropinu, pohlavních steroidů a nadledvinkových androgenů (tyto hormony mohou vám i vašim dospívajícím dětem způsobit nejedno bolení hlavy). Pohlavní orgány dozrávají a puberta začíná.“⁸

Psychomotorický vývoj v období adolescence – „jsou vyvinuty již všechny formy myšlení charakteristické pro dospělost. K rozvinutému základu rozumových schopností se přidávají zkušenosti, dovednosti a individuální projevy.

⁶ ŘÍČAN, Pavel. *Cesta životem: pro doplňující pedagogické studium*. 1. vyd. Praha: Panorama, 1990, 435 p. ISBN 80-703-8078-0. s. 36

⁷ ČAČKA, Otto. *Nástin psychologie: pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido, 2002, 103 s. ISBN 80-731-5016-6. s. 16

⁸ CARR-GREGG, Michael a Erin SHALE. *Pubertáči a adolescenti: průvodce výchovou dospívajících*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, 197 s. Rádcí pro rodiče a vychovatele. ISBN 978-807-3676-629. s. 42

V psychomotorickém vývoji nastává v adolescenci pozvolné uklidnění. Po delší etapě bohaté diferenciaci v prepubertě a v pubertě dospěl vývoj ke stadiu integrace, v němž se jednotlivé složky znovu formují v harmonickou psychickou strukturu. Znamky uklidnění a vyvážení lze pozorovat i v motorice adolescentů. Pohyby jsou opět koordinovanější a plynulejší, vystupování jistější a estetičtější.⁹

„Formální operace dospívajících pak již využívají abstraktní pojmy a pravděpodobnostní uvažování. Jednosměrné konvergentní myšlení přechází k divergentním postupům umožňujícím rozhodování i v nepřehledných situacích. Rozvoj racionálně-kognitivních funkcí je tak na prahu dospělosti relativně dovršen, dále jsou pak už jen rozšiřovány a integrovány poznatky v oblasti odborné specializace a zájmů.“¹⁰

Velice důležité je pro jedince najít svou identitu. A pojem adolescence lze chápat ve spojitosti právě s identitou jedince jako „období života, během něhož mládež hledá vlastní totožnost (identitu), formuje svoji odlišnost od ostatních a vytváří svůj vztah ke společnosti. Hledání totožností je složitý, dlouhý a mnohostranný proces, často konfliktní, ale pro vývoj dospívajícího rozhodující.“¹¹

Co si lze pod identitou představit - „mít identitu znamená znát odpověď na otázku, kdo jsem, znát sám sebe, rozumět svým citům, vědět, kam patřím, kam směřuji, čemu doopravdy věřím, v čem je smysl mého života. Znamená to jistotu sebou samým, zodpovědnost za své činy, realistické sebevědomí, znalost svých možností a mezí.“¹²

⁹ MACHOVÁ, Jitka. *Biologie člověka pro speciální pedagogii*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1993. Učebnice pro vysoké školy. ISBN 80-042-3795-9. s. 231

¹⁰ ČAČKA, Otto. *Nástin psychologie: pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido, 2002, 103 s. ISBN 80-731-5016-6. s. 17

¹¹ MACHOVÁ, Jitka. *Biologie člověka pro speciální pedagogii*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1993. Učebnice pro vysoké školy. ISBN 80-042-3795-9 (s. 232)

¹² ŘÍČAN, Pavel. *Cesta životem: pro doplňující pedagogické studium*. 1. vyd. Praha: Panorama, 1990, 435 p. ISBN 80-703-8078-0. s. 78

Adolescence také znamená přechod od dítěte v dospělého jedince, kdy „adolescenti pokračují ve formování své identity, jsou však ve specifické přechodné situaci. Nejsou ani dětmi, ani dospělými. Děťmi již být nechťejí, ale ve vztahu k dospělosti mají rozporný vztah. Na jedné straně by chtěli přednosti dospělosti, na druhé straně odmítají - v mnoha případech - odpovědnost dospělého, "jednotvárnost" jeho práce a způsobu života, jeho "usedlost" apod.“¹³

Jedinci, procházející obdobím adolescence se rovněž musejí naučit ovládat své city „emoční reakce pubescentů jsou ve srovnání s jejich dřívějšími projevy nápadnější a zdají se být ve vztahu k vyvolávajícím podnětům méně přiměřené. I když mohou být jejich citové prožitky dost intenzivní, bývají spíše krátkodobé a navíc proměnlivé. Vzhledem k tomu lze jen velmi těžko předvídat, jakým způsobem zareagují příště.“¹⁴

Citové prožívání často nekoresponduje s jejich věkem, vzhledem k faktu, že „pod slupkou „dospěláctví“ se chovají jako pětileté děti. Jejich vzpoura proti všemu a všem může mít různé projevy:

- agresivita na místech, kde nikdy dříve nebyla – z klidného milého dítěte se stane agresor proti všemu a všemu;
- zhoršení školního prospěchu;
- útěky z domova, pozdní návraty, nesdělování místa pobytu;
- nové party s asociálním přídechem;
- upouštění od dobrých návyků – sport, četba, návštěvy u prarodičů;
- vysedávání u počítače;
- změny v exteriéru;
- mentální anorexie a bulimie u děvčat;
- krádeže doma i u příbuzných;
- potřeba měnit školy.“¹⁵

¹³ ČÁP, Jan a Jiří MAREŠ. *Psychologie pro učitele*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007, 655 s. ISBN 978-807-3672-737. s. 236

¹⁴ VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: pro doplňující pedagogické studium*. Vyd. 1. v Praze: Karolinum, 2005, 467 s. ISBN 978-802-4609-560. s. 77

¹⁵ CENKOVÁ, Tamara a Monika LANGROVÁ. *Jak přežít pubertu svých dětí*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, 166 s. Pro rodiče. ISBN 978-80-247-2913-8. s. 39

K úkolům dospívání lze zařadit následující „čtyři úkoly dospívání

- vytvořit si spolehlivou a pozitivní identitu;
- získat nezávislost na dospělých opatrovnících a rodičích;
- najít milované osoby mimo okruh rodiny;
- najít směr profesní kariéry, zajistit si ekonomickou nezávislost a najít si místo ve světě.“¹⁶

Stát se dospělým je velice nesnadné, neboť „cesta od dětství k dospělosti je v naší kultuře dlouhá. Jsou na ní významné mezníky, o nichž jsme mluvili: volba povolání, maturity, první výdělek, plnoletost, první menstruace, první soulož atd., žádný z nich však není předělem, který by znamenal konec jedné a nástup nové životní epochy. Přesněji řečeno: dojde-li u některého mladého člověka k rozhodující události, jež radikálně změní jeho celé cítění, myšlení a způsob života, je to jeho osobní záležitost, která pravděpodobně ujde pozornosti okolí, které si možná nevšimnou ani jeho přátelé a spolupracovníci s výjimkou těch nejbližších.“¹⁷

¹⁶ CARR-GREGG, Michael a Erin SHALE. *Pubertáci a adolescenti: průvodce výchovou dospívajících*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, 197 s. Rádci pro rodiče a vychovatele. ISBN 978-807-3676-629. s. 69

¹⁷ ŘÍČAN, Pavel. *Cesta životem: pro doplňující pedagogické studium*. 1. vyd. Praha: Panorama, 1990, 435 p. ISBN 80-703-8078-0. s. 81

2.2 Povolání - profesní kariéra

„Dospívání také znamená, že se dítě musí rozhodnout pro cestu, kterou se bude v dospělosti ubírat, ať se jedná o vzdělání, povolání a životní vzory.“¹⁸

Jak již bylo uvedeno výše, jedním z úkolů dospívání, je nalezení směru profesní kariéry. Rozhodování a výběr své profese není jednoduché a lze konstatovat, že „výběr povolání závisí na individuálních schopnostech a osobnostních dispozicích, zájmech a rodinném zázemí, ale je z velké části omezován společenskými možnostmi. Obecně lze říci, že uplatnění v povoláních s převahou manuální činnosti je obtížnější než u povolání s převahou duševní práce.“¹⁹

Při tomto významném rozhodnutí sehrávají svou roli i rodiče, protože „rozhodování o budoucím povolání často vyvolává zbytečnou úzkost u adolescentů i jejich rodičů. Mnozí adolescenti považují výběr povolání za drtivý úkol. Pokud mezi rodiči a jejich dospívajícím potomkem právě panují napjaté vztahy, je to pro rodiče vítaná příležitost, jak dát najevo svou účast. Citlivý přístup může posílit vazby, které se snad v poslední době oslabily.“²⁰

„Diskuse rodičů s dítětem o jeho povolání rozhodně nejsou snadnou záležitostí a procházkou růžovým sadem. Rodiče, kteří je vedou, mají většinou větší či menší problémy. Často si sami nejsou jisti tím, co by mělo jejich dítě vlastně dělat, a nevědí, jak vyhnout tomu, aby nedělali předčasné závěry.“²¹

¹⁸ JANOUCHOVÁ, Katerina a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Život dítěte*. 1. české vyd. Praha: Akropolis, 2008, 684 s. Psyché (Grada). ISBN 978-80-86903-84-2. s. 591

¹⁹ ŘÍČAN, Pavel a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Dětská klinická psychologie: pro doplňující pedagogické studium*. 4., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, c2006, 603 s. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1049-8. s. 367

²⁰ CARR-GREGG, Michael a Erin SHALE. *Pubertáci a adolescenti: průvodce výchovou dospívajících*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, 197 s. Rádci pro rodiče a vychovatele. ISBN 978-807-3676-629. s. 78

²¹ MEZERA, Antonín. *Pro jaké povolání se hodím?: pro doplňující pedagogické studium*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002, 178 s. Psyché (Grada). ISBN 80-722-6651-9. s. 155

Mít dostatek informací je potřeba, a proto „studenti v posledním ročníku střední školy by měli vědět o všech cestách, které vedou k jejich zvolenému oboru nebo zájmové oblasti. Pokud mladí lidé vědí, že jejich budoucnost nezávisí na přijetí do jediného typu studia, výrazně se sníží míra stresu, jemuž jsou vystaveni.“²²

„Většina lidí kolem nás si volí taková povolání, která jim umožňují rozvíjet jejich vlastní schopnosti nebo dovednosti, které mají nebo které by chtěli mít a které si chtějí osvojit získat. Teprve až v dospělosti volí většinou taková povolání, která vyhovují jejich životnímu stylu a která jim umožňují zastávat také postavení, po kterém touží a kterého se snaží dosáhnout.“²³

²² CARR-GREGG, Michael a Erin SHALE. *Pubertáci a adolescenti: průvodce výchovou dospívajících*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, 197 s. Rádcí pro rodiče a vychovatele. ISBN 978-807-3676-629. s. 78

²³ MEZERA, Antonín. *Pro jaké povolání se hodím?: pro doplňující pedagogické studium*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002, 178 s. Psyché (Grada). ISBN 80-722-6651-9. s. 3

2.3 Možnosti po ukončení střední školy

2.3.1 Studium na vysoké škole

Zákon č. 111/1998 Sb. říká, že „vysoké školy jako nejvyšší článek vzdělávací soustavy jsou vrcholnými centry vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti a mají klíčovou úlohu ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti.“²⁴

Vysoká škola uskutečňuje různé programy vzdělávání, a to „akreditované studijní programy a programy celoživotního vzdělávání. Typ vysokoškolské vzdělávací činnosti je určen typem uskutečňovaných akreditovaných studijních programů. Typy studijních programů jsou bakalářský, magisterský a doktorský.“²⁵

Dále jsou vysoké školy dle zákona č.111/1998 Sb. vymezeny jako právnické osoby, univerzitní nebo neuniverzitní. Typ vysoké školy se uvádí ve statusu školy a musí být v souladu se stanoviskem Akreditační komise. Na rozdíl od vysoké školy univerzitní na vysoké škole neuniverzitní lze studovat převážně bakalářské studijní programy a nečlení se na fakulty. Vysoké školy lze rozdělit na státní, veřejné a soukromé, přičemž státní vysoká škola je vojenská a policejní.

Nabídka studijních oborů na vysokých školách je rozsáhlá. Přehledný seznam jak soukromých, tak veřejných a státních vysokých škol lze nalézt na webovém portálu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Rovněž na webovém portálu www.atlaskolstvi.cz lze jednoduše vyhledat vysokou školu dle zadaných kritérií, např. zaměření školy, kraj, forma studia, druh programu, typ školy.

²⁴ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), část I., § 1

²⁵ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), část I., § 2

Zhodnocení studia a zároveň vyjmenování kladů a záporů (dalo by se říci výhod a nevýhod) studia na veřejných, státních a soukromých školách se věnuje článek v časopisu pro budoucí maturanty Kam po maturitě.

„Veřejné a státní vysoké školy

+ absolventi technických, právnických a lékařských oborů veřejných škol mají nejlepší uplatnění na trhu práce;

+ dobré jméno, kredit škol;

+ velké množství oborů, možnost studovat v navazujícím nebo doktorském stupni;

x konkurence u přijímacích zkoušek a při studiu (boj o termíny, zápisy, populární předměty), vysoká „úmrtnost“ v prvních ročnících;

x diskutabilní provázanost s praxí, málo vyučujících odborníků z praxe, u některých škol přetrvává nízká flexibilita organizace i způsobu výuky;

x u denního studia a náročných oborů omezená možnost přivýdělku

x titul bakalář nemusí být pro zaměstnavatele dostačující, u magistra vás čeká dlouhé a náročné studium;

Soukromé vysoké školy;

+ obvykle jednoduché přijímací řízení, někde bez přijímaček;

+ vysoká šance na přijetí – v průměru 89 %;

+ možnost stipendií nebo odpuštění školného;

+ od roku 2013 se chystá školné i na veřejných školách;

+ u vybraných škol návaznost na praxi nebo garance uplatnění po škole

+ individuální přístup k jedinci, menší konkurence při zkouškách, zápisech, oblíbených předmětech;

x školné;

x někde chybí návaznost magisterského studia;;

x velká část škol neposkytuje dotované ubytování a stravování nebo neposkytuje tyto služby vůbec

x titul bakalář nemusí být pro zaměstnavatele dostačující, u magistra vás čeká dlouhé a náročné studium.“²⁶

„V roce 2010/ 2011 bylo nejvíce přihlášek podáno na ekonomické vědy (28,6 %), humanitní a společenské vědy (27%), technické (23,8 %), a pedagogické (20,8 %) obory. 92 % zájemců se hlásilo na veřejné vysoké školy.“²⁷

²⁶, ²⁷ Kam po maturite.cz [online]. 2012 [cit. 2013-01-11]: Kam po maturitě Dostupné z WWW: http://www.kampomaturite.cz/data/usr_052_default/kpm_16_2012.pdf >

2.3.2 Studium na vyšší odborné škole

Další alternativou studia po složení maturitní zkoušky a ukončení středoškolského studia je pokračování ve studiu na vyšší odborné škole. Na internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a lze v Rejstříku škol a školských zařízení vyhledat vyšší odborné školy (dle kritérií např. zadaný kraj).

„Vzdělávání ve vyšších odborných školách (dále jen VOŠ) spadá do sektoru terciárního, ne vysokoškolského vzdělávání. Tento samostatný stupeň vzdělávání byl v roce 1995 zakotven novelou do dříve platného školského zákona (č. 29/1984 Sb.) jako nový typ vzdělávání. Podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Jedná se o profesně zaměřené vzdělávání pro absolventy středních škol s maturitní zkouškou, které klade důraz na aplikační stránku studia.“²⁸

I vyšší odborné školy mají své přednosti a nevýhody. Dle článku časopisu Kam po maturitě jde o tyto klady a zápory:

- + „prakticky zaměřené vzdělání, prohloubení specializace;
- + snazší přijímací řízení, někde i bez přijímaček;
- + praxe jako součást studia;
- + možnost navázání v bakalářském studiu a zkrácení doby studia bakaláře;
- x nižší prestiž získaného titulu;
- x délka vzdělání se moc neliší od bakalářského titulu;

²⁸ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy[online]. 2011 [cit. 2013-01-15]. Vzdělávání. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/obecna-informace-o-vyssim-odbornem-vzdelavani>>

x školné od cca 2 tisíc (veřejné) až po desítky po desítky tisíc korun (soukromé VOŠ) ročně.“²⁹

2.3.3 Rozdíly mezi studiem VŠ a VOŠ

„Režim VŠ mají převážně volnější režim. Na mnoha univerzitách si student může sám zvolit rozvrh a rozdělit ho např. jen do několika dní v týdnu. To umožňuje paralelně se studium pracovat nebo si vybrat více oborů zároveň. Účast na přednáškách není navíc vždy povinná. Předměty jsou ohodnoceny kredity a celkové studium je zakončeno promocí. VOŠ jsou režimem více podobné středním školám. Na většině hodin je povinná účast a výuka je denní od pondělí do pátku. Rozvrh bývá pevně daný. Velký důraz je obecně kladen na praxi. Předměty nebývají ohodnoceny kredity a studium se zakončuje tzv. absolutoriem.“³⁰

„Z regionálního hlediska jsou vyšší odborné školy na území České republiky rozloženy nerovnoměrně a jsou soustředěny zejména do velkých měst. Nejvyšší koncentraci škol lze nalézt v hl. m. Praze (39 škol), dále ve Středočeském (20 škol) a Jihočeském kraji (17 škol). Naopak nejméně vyšších odborných škol je zřízeno v Plzeňském (5 škol) a Karlovarském kraji (4 školy).“³¹

²⁹ Kam po maturite.cz [online]. 2012 [cit. 2013-01-11]: Kam po maturitě Dostupné z WWW: <http://www.kampomaturite.cz/data/usr_052_default/kpm_16_2012.pdf >

³⁰ NOSKOVÁ, Andrea. VŠ, nebo VOŠ? Jaký je v tom vůbec rozdíl? [online]. 2012 [cit. 013-03-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.vysokeskoly.cz/clanek/vs-nebo-vos-jaky-je-v-tom-vubec-rozdil>>

³¹ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy[online]. 2011 [cit. 2013-01-15]. Vzdělávání. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/obecna-informace-o-vyssim-odbornem-vzdelavani>>

2.3.4 Výběr vyšší odborné školy

„Jednou ze známek kvality VOŠ je udělení tzv. certifikátu EVOS a spolupráce se zahraničními institucemi. Dále se můžete rozhodnout dle pověsti školy mezi veřejností, uplatnění absolventů, dostupnosti informačních materiálů, kvality internetových stránek či úrovně organizace přijímacího řízení.“³²

Příloha č. 6 nabízí přehled vyšších odborných škol dle regionů a zároveň počty studentů, absolventů v denní i ostatní formě vzdělávání.

³² NOSKOVÁ, Andrea. VŠ, nebo VOŠ? Jaký je v tom vůbec rozdíl? [online]. 2012 [cit. 013-03-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.vysokeskoly.cz/clanek/vs-nebo-vos-jaky-je-v-tom-vubec-rozdil>>

2.4 Další možnosti studia po ukončení střední školy

Pokud si student po ukončení střední školy nezvolí studium na vysoké, respektive vyšší odborné škole, může ještě pokračovat ve studium na jazykové škole, či odjet za studiem do zahraničí. Nepřijatí studenti na vysokou, či vyšší odbornou školu mohou také navštěvovat nulté ročníky, tj. přípravu k přijetí na vysokou školu.

Studium na jazykové škole přináší studentům tyto výhody a zároveň nevýhody:

„ + intenzivní výuka jednoho nebo více světových jazyků, možnost získání mezinárodně uznávané nebo státní jazykové zkoušky, někde možnost spojení s nultým ročníkem;

+ zachování statusu studenta (podmínky: nástup do pomaturitního studia v roce složení první maturity, min. výuky 20 hodin týdně, škola zapsaná v příloze vyhlášky MŠMT);

+ možnost přivýdělku nebo další přípravy na studium VŠ;

x fakticky ztráta jednoho roku;

x pokud nejste z velkého města, přičtete náklady na dopravu nebo ubytování;

x cena kurzu v desítkách tisíc.“³³

Pro zdokonalení v cizích jazycích a současně poznání jiné kultury, zvyklostí a míst je vhodné zvolit studijní pobyt v zahraničí.

Studijní pobyt v zahraničí se vyznačuje následujícími klady a zápory:

„+v zemích EU platí stejné podmínky jako pro místní studenty – nepotřebujete tedy vízum;

³³ Kam po maturite.cz [online]. 2012 [cit. 2013-01-11]; Kam po maturitě Dostupné

z WWW: http://www.kampomaturite.cz/data/usr_052_default/kpm_16_2012.pdf >

- + v EU můžete také pracovat při studiu;
- + v EU obdržíte Dodatek k diplomu v cizím jazyce, který má stejnou platnost i u nás;
- + možnosti studia mimo země EU najdete na <http://www2.dzs.cz>;
- + další alternativou je absolvovat pouze část studia v zahraničí v rámci projektu Erasmus www.naep.cz;
- x musíte absolvovat přijímací řízení, zjistit informace o škole, přijímačkách, ubytování, přihlásit se na místních úřadech;
- x pokud se platí školné, musíte je platit také nebo požádat o stipendia;
- x životní náklady, pobyt mimo známé prostředí, kulturní rozdíly, jazyková bariéra;
- x možnost přivýdělků je omezená vašimi schopnostmi, znalostmi jazyka a náročností studia;
- x pokud jste řádným studentem zahraniční školy, zůstává vám status studenta v ČR, pouze pokud je škola MŠMT uznána za rovnocennou vysoké škole v ČR, pozor na akreditaci zahraniční školy;
- x nostrifikace MŠMT nebo Ministerstva obrany či vnitra (u vojenských škol a škol z oblasti bezpečnosti).³⁴

Student má dispozici webové stránky Domu zahraničních služeb (<http://www2.dzs.cz>), jejíchž součástí je příspěvková organizace Akademická informační agentura, zřízení Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

³⁴ Kam po maturitě.cz [online]. 2012 [cit. 2013-01-11]; Kam po maturitě Dostupné

z WWW: http://www.kampomaturite.cz/data/usr_052_default/kpm_16_2012.pdf >

2.5 Výběr vysoké školy

„Vybrat si vysokou školu není dnes jednoduché. Vysoké školství se rychle mění a čím dál méně odpovídá tradičním představám. Počet studentů nejen u nás, ale i v jiných zemích v minulých desetiletích nebývale vzrost. Na vysoké školy v Česku nyní nastupuje přes polovinu populačního ročníku.“³⁵

„Systém přijímacího řízení na střední a vysoké školy připomíná bojové manévry. Nejdůležitější je „dostat se“ a méně důležité je „kam“. Přitom tady jde o směřování k budoucí kariéře.“³⁶

„Na vysoké školy se loni dostaly tři čtvrtiny uchazečů. Napříště se počítá s tím, že se sníží počet bakalářů, kteří budou pokračovat navazujícím magisterským studiem. v roce 2011 se na veřejné vysoké školy zapsalo 89,5 tisíce studentů, což je o necelou tisícovku méně než rok předtím. Před rokem byla totiž nově nastavena pravidla financování vysokých škol, která výrazně posílila kvalitativní kritéria na úkor kvantitativních. Díky tomu se utlumila motivace vysokých škol nabírat co nejvíce studentů. Šance na přijetí ke studiu to však nesnižuje, neboť zároveň klesá počet mladých lidí ve vysokoškolském věku“³⁷

„Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dokončilo jednání s veřejnými vysokými školami o počtech studentů pro akademický rok 2012/2013. Celkový dohodnutý limit počtu studentů klesne o 5 % a limit počtu studentů přijímaných do prvních ročníků téměř o 10 %. „ Je však v kompetenci každé vysoké školy, aby rozhodla o tom, kolik studentů přijme. Vysoká škola nemusí respektovat limit

³⁵ REDAKČNÍ AUTOR. *Lidové noviny: Vyberte si nejvhodnější fakultu*. Praha: Mafra, a. s., 2012, XXV., č. 41. ISSN 1213-1385

³⁶ WELCHOVÁ, Tatiana. *Rodina a škola časopis pro rodiče* vyd. Ministerstvo Školství: Chybné střely ve výběru škol. Portál, 2012. ISSN 0035-7766

³⁷ KOUCKÝ, Jan a Aleš BARTUŠEK. *Lidové noviny: Šance na přijetí jsou stále vysoké*. Praha: Mafra, a. s., 2012, XXV., č. 41. ISSN 1213-1385

stanovený ministerstvem a případné nadlimitní studenty pak uhradí z vlastních zdrojů,“ říká náměstek pro výzkum a vysoké školství Ivan Wilhelm.“³⁸

Důležitým aspektem při výběru vysoké školy je jistě úspěšnost přijetí, ale neměli bychom podceňovat ani úspěšnost nalezení uplatnění na trhu práce po ukončení studia na vysoké škole.

„Jakou školu dětem doporučit z hlediska nezaměstnanosti? Mezi lidmi často slyšíme, že se v poslední době zapomíná na řemesla a vyučení si podle šušky mohou vybírat z dobře placených míst u zahraničních investorů nebo si založit vlastní prosperující firmu. Statistické údaje ovšem slepou důvěru k učňovskému školství nepodporují. Celkově stále platí pravidlo, že čím vyšší vzdělání, tím nižší nezaměstnanost. Nejnižší míry nezaměstnanosti dlouhodobě dosahují zdravotnické obory, a to hlavně u absolventů s maturitou a u vysokoškoláků.“³⁹

Míru nezaměstnanosti absolventů lékařských fakult potvrzuje i článek v Lidových novinách, v příloze Akademie, který dále zmiňuje nízkou míru nezaměstnanosti u právnických fakult. „Slušné zaměstnatelnosti dosahují rovněž absolventi pedagogických fakult. Naopak nejhůře na tom jsou fakulty zemědělské a přírodovědné, mezi jejichž absolventy míra nezaměstnanosti přesahuje osm procent.“⁴⁰

³⁸ KUBAS, Patrik. *MŠMT a vysoké školy se dohodly na limitu počtu studentů 2012/2013*. [online]. 2012[cit. 2012-12-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/pro-novinare/msmt-a-vysoke-skoly-se-dohodly-na-limitu-poctu-studentu-2012>>

³⁹ FRANKLOVÁ, Zoja a Barbara ČECHOVÁ. *Rodina a škola časopis pro rodiče vyd. Ministerstvo Školství: Která škola nevede na úřad práce?*. Portál, 2008. ISSN 0035-7766

⁴⁰ KOUCKÝ, Jan a Aleš BARTUŠEK. *Lidové noviny: Šance na přijetí jsou stále vysoké*. Praha: Mafra, a. s., 2012, XXV., č. 41. ISSN 1213-1385

„Průběh studia od přijímacího řízení až po přechod absolventů na trh práce“ (viz Příloha č. 3) nabízí mimo jiné porovnání u vybraných veřejných vysokých škol šance na přijetí ke studiu a míru nezaměstnanosti těchto VŠ. Tyto údaje by měli mít uchazeči k dispozici. U tabulky jsou k dispozici i vysvětlivky pro upřesnění zveřejněných ukazatelů.

2.6 Vysoké školy v jižních Čechách

Na území města České Budějovice se nachází Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Jedná se o vysokou školu zřízenou v roce 1991, univerzitního typu, která má od roku 2012 osm fakult (Zemědělská, Pedagogická, Ekonomická, Filozofická, Zdravotně sociální, Teologická, Přírodovědecká a Fakulta rybářství a ochrany vod). Profiluje se jako univerzita výzkumná, orientovaná zejména na přírodní, zemědělské a humanitní vědy. Úzce spolupracuje s Ústavem Akademie věd ČR.

Další vysokou školou v krajském městě je Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích. Tato vysoká škola vznikla v roce 2006, je veřejná, neuniverzitního typu (bez rozdělení na fakulty). Uskutečňuje bakalářské studijní programy a může též uskutečňovat studijní programy magisterské a v souvislosti s tím výzkumnou, vývojovou a tvůrčí činnost.

Zástupcem soukromé vysoké školy je Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., založena v roce 2001, která je akreditována jako 1. soukromá vysoká škola v Jihočeském kraji.

V Českých Budějovicích se také nachází Odloučené pracoviště Fakulty strojní, která patří k Západočeské univerzitě v Plzni. Student bakalářského studijního programu (kombinované formy) navštěvuje prostory VOŠ a SPŠ automobilní a technické v Českých Budějovicích.

Soukromou uměleckou vysokou školou se pyšní město Písek. Filmová akademie Františka Ondříčka, o. p. s. (FAMO) nabízí uchazečům bakalářské a navazující magisterské studijní programy.

Další možností pro písecké studenty je studium soukromé Vysoké školy podnikání Ostrava, a.s. v roce 2003 bylo otevřeno konzultační středisko v Písku. „Do prvního ročníku se tehdy zapsalo 43 posluchačů. v následujících letech zájem o přijetí přetrvával a v roce 2007 mělo středisko 226 studentů. v tomto roce se otevřelo pro naše absolventy bakalářského studia (Bc) také navazující magisterské studium

(Ing.). Od svého založení před osmi lety absolvovalo vysokoškolské studium více než 300 studentů nejenom z Písku, ale i širšího okolí Jihočeského kraje.“⁴¹

Bankovní institut vysoká škola, a. s. jako první soukromá vysoká škola na území ČR má své regionální středisko rovněž v Písku. Tato škola nabízí vzdělávání v oblasti bankovníctví, financí a finančních trhů v bakalářských a magisterských programech (denní a kombinovaná forma).

Nejen město Písek, ale i další města v Jihočeském kraji mohou nabídnout uchazečům studium bakalářského, magisterského a někde i doktorského stupně. „Vysoká škola chemicko-technologická v Praze umožňuje studium v bakalářském studijním programu Potravinářská a biochemická technologie, studijním oboru Technologie potravin v městě Tábor v rámci Výukového a studijního centra. Studium je nabízeno v prezenční i kombinované formě (denní studium i studium při zaměstnání).“⁴²

V Jindřichově Hradci najdeme jedinou mimopražskou fakultou Vysoké školy ekonomické v Praze. Fakulta managementu poskytuje vzdělání v bakalářském, navazujícím magisterském i doktorském stupni studia a to v denní i kombinované formě.

Český Krumlov je informačním a konzultačním střediskem soukromé vysoké školy v Jihočeském kraji CEVRO Institut, o. p. s. Dle internetových stránek školy <http://www.cevroinstitut.cz>, jako jediná vysoká škola v regionu nabízí obory Politologie.⁴³

⁴¹ Vysoká škola podnikání [online]. 2012 [cit. 2013-01-11] Dostupné z WWW:<<http://www.vsp-pisek.cz>>

⁴² Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. Výukové a studijní centrum v Táboře[online]. 2011 [cit. 2013-01-11].. Dostupné z WWW: <<http://www.vscht.cz/main/soucasti/fakulty/fpbt/tabor/index.html>>

⁴³ CEVROINSTUT. Vysoká škola osobnosti [online]. 2012 [cit. 2013-01-11] Dostupné z WWW: <<http://www.cevroinstitut.cz/cz/sekce/o+skole/stredisko+cesky+krumlov>>

3 Sociální portrét studenta

V rámci programu výzkumu a vývoje MŠMT „Výzkum pro státní správu“ byl proveden v letech 2004 - 2005 výzkum posluchačů vysokých škol, který byl mimo jiné zaměřen na aspekty, které vedly dotazované studenty k rozhodnutí studovat určitý obor. Komentované výsledky tohoto výzkumu vyšly v knižní podobě pod názvem – Vysokoškolský student v České republice roku 2005. Toto sociologické šetření, kterého se účastnilo 1500 studentů z 18 veřejných vysokých škol, 450 studentů 9 soukromých vysokých škol a 200 studentů doktorských studijních programů, navázalo na předchozí obdobná sociologická šetření z let 1992, 1995, 1998 a 2001.

Zaměříme se na kapitolu věnovanou okolnostem volby studia a přijetí ke studiu, přičemž nejvíce pozornosti věnujeme motivaci studentů pro vstup na vysokou školu. Níže uvedené údaje vedou k závěru, že „mladí lidé v současné době vstupují na vysokou školu s vcelku jednoznačnou motivací získat možnost dobré profesionální kariéry a dobře placené zaměstnání. Jde o ryze pragmatické postoje. Doprovodnými znaky těchto faktorů, rovněž významnými, jsou získání vysokoškolského titulu a dobré postavení ve společnosti.“⁴⁴. Graf 18 viz Příloha č. 7

„Pořadí podle odpovědí v kategorii „Rozhodně ano“.

	VVŠ=veřejné VŠ	SVŠ=soukromé VŠ
1. získat možnosti dobré profesionální kariéry	61,5	74
2. získat možnost dobře placeného zaměstnání	61,4	70,4
3. získat vysokoškolský titul	52,1	57,8
4. získat dobré postavení ve společnosti	43,1	57,1
5. rozvíjet svoji vzdělanost, znalosti a schopnosti	34,3	44
6. oddálit vstup do praxe, žít studentským životem	32,6	24,2
7. prohloubit zájem o konkrétní obor	17,8	18,9
8. pokračovat v rodinné tradici	7,1	2,9

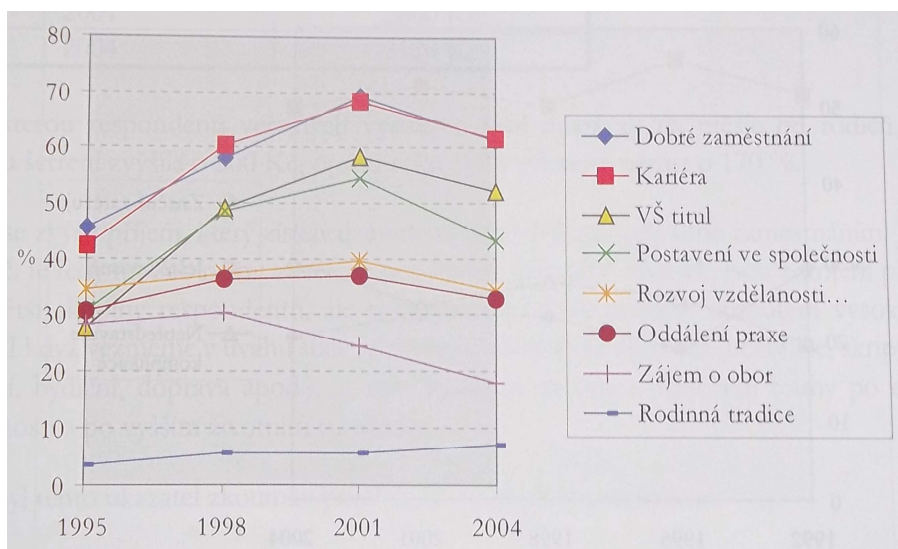
⁴⁴ MENCLOVÁ, Lenka a Jarmila BAŠTOVÁ. *Vysokoškolský student v České republice roku 2005*. Praha: Centrum pro studium vysokého školství, 2005. 147 s. ISBN 80-86302-35-0 (s. 20,21)

Poměrně neradostné je zjištění, že počet respondentů, pro něž je prohloubení zájmu o konkrétní obor hlavním důvodem pro volbu vysoké školy, nedosáhl ani 20 % (studenti tento faktor považují pouze jako doprovodný).⁴⁵

Na dalším grafu můžeme sledovat vývoj v letech, který nám více přiblíží možné motivy pro studium. „Vypovídá o výrazném chápání posilování ekonomické funkce vysokoškolského vzdělání, na významu však neztrácejí ani jeho formální atributy. Nejsilnějšími impulzy, pro vstup a úspěšné zakončení vysoké školy, je profesionální kariéra a s ní související dobré platové ohodnocení. Poněkud znepokojující je, že zájem o konkrétní obor se u studentů jeví jako doplňující hodnota vysokoškolského vzdělání.“⁴⁶

Z grafu lze dále vyčíst, že motiv -zájem o konkrétní obor- v průběhu let klesá, což nelze chápat jako uspokojivý vývoj.

Graf 1: Možné faktory motivující mladé ke studiu na vysoké škole

Zdroj: Vysokoškolský student v České republice roku 2005

⁴⁵, ⁴⁶ MENCLOVÁ, Lenka a Jarmila BAŠTOVÁ. *Vysokoškolský student v České republice roku 2005*. Praha: Centrum pro studium vysokého školství, 2005. 147 s. ISBN 80-86302-35-0 s. 124, 125

4 Výzkumné šetření

4.1 *Téma a cíl výzkumu*

Tématem mé bakalářské práce je problematika výběru vysoké školy u žáků středních škol v Českých Budějovicích. Cílem výzkumu je **zjistit**:

- jaké plány do budoucna mají respondenti po absolvování maturitní zkoušky,
- hlavní motiv pro studium na vysoké škole,
- kde studenti získávají převážně informace o studijních oborech před výběrem vysoké školy,
- co má největší vliv na počet podaných přihlášek ke studiu na VŠ,
- počet podaných přihlášek ke studiu na VŠ,
- zda by si přihlášku podali i v případě zpoplatnění studia na VŠ,
- kolik korun by byli ochotni za studium zaplatit.

4.2 *Výzkumný problém*

Z publikovaného výzkumu *Vysokoškolský student v ČR v roce 2005* vyplývá znepokojující fakt, že dochází k poklesu motivu pro studium na VŠ a to „zájmu o konkrétní obor.“

Výzkumným problémem je tedy hlavní motiv pro studium na vysoké škole

4.2.1 *Předpoklady výzkumu*

- 1) Minimálně 75 % dotazovaných žáků si pro své další studium zvolí veřejnou vysokou školu.
- 2) Před výběrem vysoké školy získávají žáci informace o studijních oborech převážně z internetových stránek jednotlivých vysokých škol.

- 3) V případě zpoplatnění vysokoškolského studia by žáci zvažovali podání přihlášky ke studiu
- 4) Žáci by byli ochotni zaplatit za školné na VŠ částku do 5.000 Kč za semestr.
- 5) Hlavním důvodem pro nepodání přihlášky ke studiu na VŠ a VOŠ je obava z finanční zátěže.

4.2.2 Hypotézy výzkumu

- 1) Pro žáky středních škol maturitních ročníků roku 2012 v Č. Budějovicích je větším motivem pro studium na VŠ získání vysokoškolského titulu než zájem o konkrétní obor.
- 2) Při volbě následného studia na VŠ u žáků středních škol maturitních ročníků roku 2012 v Č. Budějovicích je zájem o konkrétní obor větší u žáků gymnázií než u žáků středních odborných škol.
- 3) Na rozhodnutí o počtu podaných přihlášek ke studiu má větší vliv jistota přijetí ke studiu než ostatní jiné uváděné faktory.

4.3 Metodologie výzkumu

Vlastní výzkumné šetření bylo provedeno kvantitativní metodou. Prostředkem pro získávání potřebných dat se stal dotazník vlastní tvorby. Dotazník byl určený pro žáky středních odborných škol a gymnázií v Českých Budějovicích, kteří v roce provedení výzkumného šetření, tj. 2012 navštěvovali poslední (maturitní) ročník a čekalo je tedy rozhodnutí, zda dále pokračovat ve studiu na vysoké, či vyšší odborné škole (viz Příloha č. 1).

4.3.1 Struktura dotazníku

- Název dotazníku: *Faktory ovlivňující rozhodnutí pro výběr studia na VŠ*
- Instrukce k vyplnění
- Výzkumné položky/otázky

Samotný dotazník tvoří celkem 14 otázek, z toho jsou 2 otázky selektivní. První selektivní otázka má za úkol rozdělit respondenty do skupin dle jejich plánů po ukončení studia na střední škole. Respondenti mohli vždy označit pouze 1 z nabízených variant odpovědí.

- Kategorizační položky/otázky

Dotazník studenti vyplňovali anonymně, pouze s označením pohlaví a typu střední školy:

- gymnázium
 - střední odborná škola
 - střední odborná škola – nástavbové studium.
- Poděkování za vyplnění

4.3.2 Typy otázek

- *Uzavřené* – např. respondent označí pohlaví
 - o muž
 - o žena
- *Polootevřené* – např. respondent označí jednu z nabízených variant a doplní
 - o jiný zdroj – prosím uveďte.....

Vyhodnocení dat probíhalo pomocí využití výpočetní techniky. Veškeré údaje z tištěných dotazníků byly přepsány do elektronické podoby. Výsledky jsou pak roztrženy pomocí statistických metod. K interpretaci výstupů z výzkumného šetření jsou vyhotoveny různé typy grafů a tabulek. Jednotlivé grafy a tabulky jsou doplněny komentáři. Dále jsou získaná data vyhodnocena ve vztahu s uskutečněným výzkumem: *Vysokoškolský student v ČR v roce 2005*, viz str. 32 – 33.

4.4 Výzkumný vzorek

Výzkumné šetření pracovalo se vzorkem 456 respondentů, tj. studentů středních odborných škol a gymnáziích. Výběr škol byl podmíněn pouze sídlem školy v Českých Budějovicích a souhlasem jednotlivých ředitelů, respektive ředitelek s provedením výzkumného šetření (viz. Příloha č.). Dotazník byl vyplněn studenty těchto škol v období měsíců únor – březen roku 2012 po osobní distribuci tištěných dotazníků.

Tabulka 1: Seznam středních škol účastnících se výzkumu

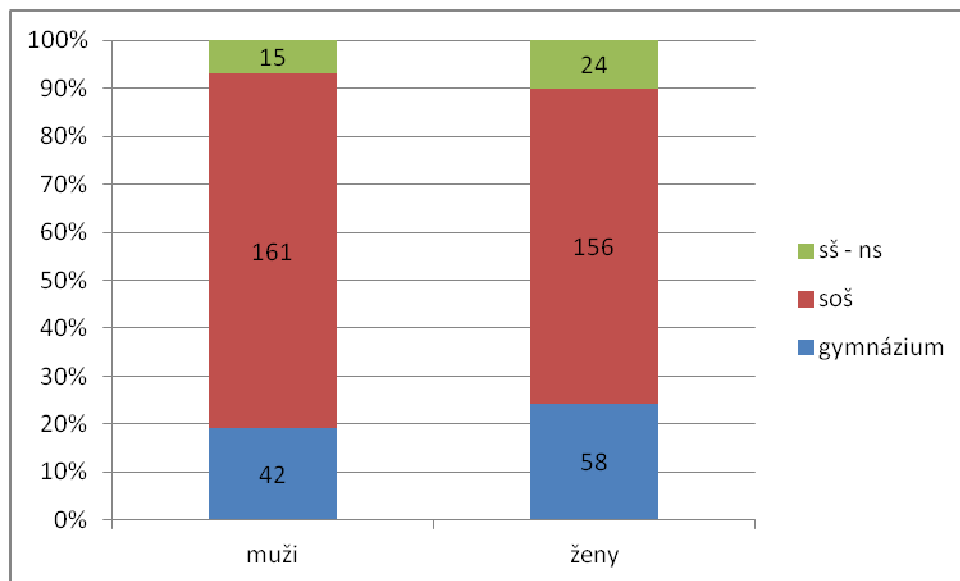
Název střední školy	adresa
SŠ cestovního ruchu a VOŠ	Senovážné náměstí 12
SPŠ stavební	Resslova 2
Střední škola obchodní	Husova 9
SPŠ automobilní a technická	Skuherského 1274/ 3
ISŠ stavební	Nerudova 9
Obchodní akademie	Husova 1
Gymnázium, Jírovcova	Jírovcova 8
Gymnázium, Česká	Česká
SPŠ strojní a elektrotechnická	Dukelská 13
Vyšší odborná škola a Střední škola, s. r. o.	Emy Destinové 395

Zdroj: autorka

Ze 456 dotazovaných studentů byly zastoupeny ženy počtem 238 (52,2 %) a muži v počtu 218 (47,8 %). Gymnazisté jsou zastoupeni v počtu 100 (21,93 %), studenti střední odborné školy v počtu 317 (69,52 %) a zbylých 39 (8,55%) dotazovaných studovali střední odbornou školu ve formě nástavbového studia.

Dotazovaní muži v celkovém počtu 218 jsou zastoupeny gymnazisty 19,27 % z celkového počtu (tj. 42 mužů). Největší skupinou jsou studenti středních odborných škol mužského pohlaví a to počtu 161, což tvoří 73,85 %. Nejmenší skupinu tvoří studenti středních odborných škol ve formě nástavbového studia s počtem 15 mužů (6,88 %).

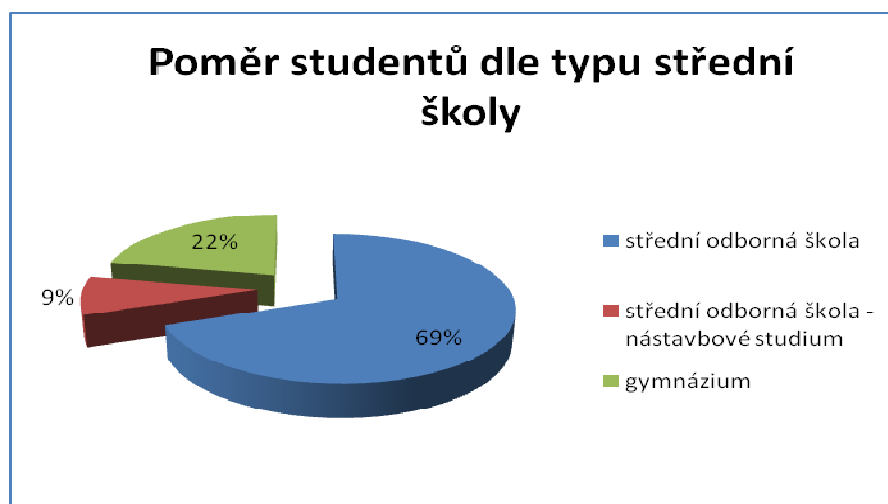
Graf 2: Poměr studentů dle pohlaví a typu střední školy

Zdroj: autorka

Dotazované ženy v počtu 238 se dále dělí dle typu studované střední školy a to v poměru: gymnázium 58 žen (24,37 % z celkového počtu žen), střední odborné školy 156 dotazovaných žen (73,85 %) a nejméně dotazovaných žen v počtu 24 ze středních odborných škol ve formě nástavbového studia (10,08 %).

Graf 3: Poměr studentů dle typu střední školy

Zdroj: autorka

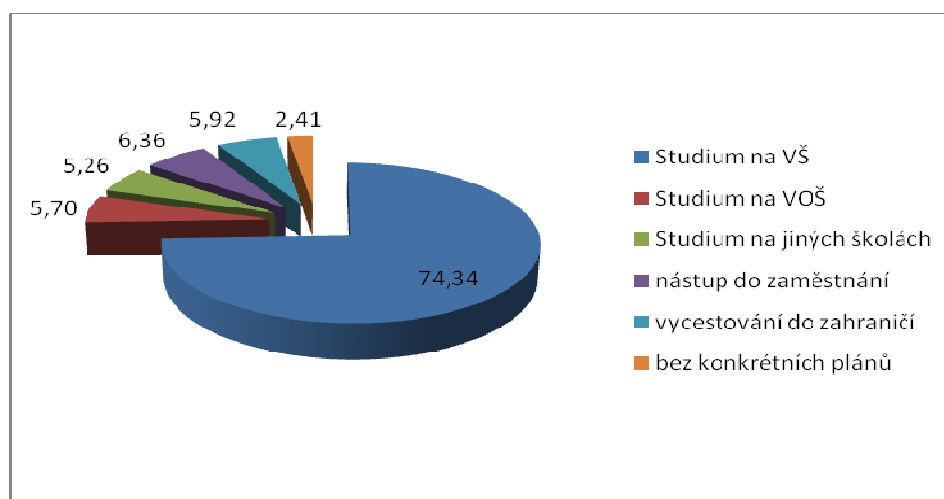
4.5 Výsledky výzkumu

4.5.1 Plány po ukončení střední školy

První položka dotazníku (*Po ukončení střední školy.....*) měla za úkol zjistit, jaké mají respondenti plány po ukončení svého středoškolského studia. Tato položka byla selektivní, tudíž ne všichni respondenti pokračovali dále ve vyplňování dotazníku.

Mezi nabízenými variantami k první položce dotazníku největší podíl zaujímá možnost studia na VŠ a to v počtu 339 studentů, což tvoří 74,34 % z celkového počtu dotazovaných (456). 2,41 % žáků uvedlo, že zatím nemají žádné plány po ukončení střední školy. U zbývajících možností (studium na VOŠ, studium na jiných školách⁴⁷, nástup do zaměstnání, vycestování do zahraničí⁴⁸) se procentuální zastoupení pohybuje v rozmezí od 5 do 6,5 %, viz graf č. 4 níže.

Graf 4: Plány studentů po ukončení střední školy

Zdroj: autorka

⁴⁷ Studium na jiných školách je pro účely výzkumu myšleno a v dotazníku uvedeno – studium na jazykové škole, studijní pobyt v zahraničí atd. (tj. jiné studium než na VŠ a VOŠ)

⁴⁸ vycestování do zahraničí je pro účely výzkumu myšleno a v dotazníku uvedeno – vycestování za prací, jako au-pair, cestovat apod. (nikoliv studium v zahraničí)

Nyní se více zaměříme na porovnání plánů po ukončení SŠ dle pohlaví a typu studované školy.

Tabulka 2: Plány studentů po ukončení střední školy dle pohlaví

Plány po ukončení SŠ	muži	ženy	celkem	muži %	ženy %	celkem %
Studium na VŠ	165	174	339	36,18	38,16	74,34
Studium na VOŠ	11	15	26	2,41	3,29	5,70
Studium na jiných školách	10	14	24	2,19	3,07	5,26
nástup do zaměstnání	18	11	29	3,95	2,41	6,36
vycestování do zahraničí	9	18	27	1,97	3,95	5,92
bez konkrétních plánů	5	6	11	1,10	1,32	2,41
Celkem	218	238	456	47,81	52,19	100,00

Zdroj: autorka

Z tabulky č. 2 je patrné, že muži, kteří označili jako svůj plán po ukončení studia – studium na VŠ, tvoří z celkového počtu dotazovaných 36,18 % (165 mužů). u žen je „studium na VŠ“ zvoleno v 38,16 % (174) ze všech respondentů. Ženy i muži tuto možnost po ukončení SŠ zvolily v nevýrazném rozdílu procentuálního zastoupení. Z tabulky č. 2 je rovněž zřejmé, že drobné rozdíly mezi plánování budoucnosti po ukočení SŠ mezi muži a ženami, nacházíme u možností „vycestování do zahraničí“ a „nástup od změstnání“. Do zahraničí by po získání maturitního vysvědčení rádo vycestovalo pouze 9 mužů oproti 18 ženám. Naopak 18 mužů by chtělo nastoupit do zaměstnání oproti 11 ženám.

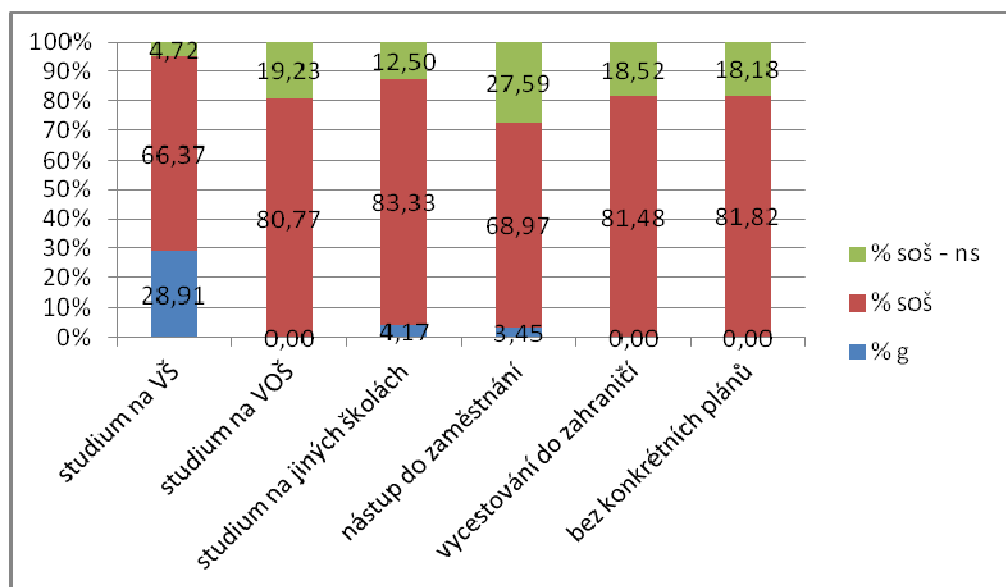
Lze tedy konstatovat, že výrazné rozdíly v plánování budoucnosti po ukončení střední školy nejsou mezi pohlavími zjevné.

Větší rozdíly jsou patrné u studentů dle typu studované střední školy, graf na následující stránce.

- Studenti gymnázií - ze 100 dotazovaných gymnazistů „studium na VŠ“ označilo 98 , což tvoří 98 % z dotazovaných gymnazistů. Pouze 1 dotazovaný gymnazista by rád nastoupil do zaměstnání a 1 by chtěl pokračovat ve studiu na jiné škole než VŠ a VOŠ.

- Studenti SOŠ ve formě nástavbového studia - z celého počtu studentů (39) tohoto typu studia by rádo pokračovalo ve studiu na VŠ 16 studentů, což je 41,03 % z počtu studentů soš – ns, a 4,72 % z celkového počtu všech respondentů.
- Studenti SOŠ – nejvíce zastoupená skupina s největším počtem respondentů, kteří chtějí studovat na VŠ a to v počtu 225, což činí téměř 71 % ze všech dotazovaných SOŠ studentů. Na vyšší odborné škole by chtělo studovat 21 z dotazovaných, což tvoří 6,6 % dotazovaných studentů SOŠ a zároveň 4,6 % ze všech 456 dotazovaných. 20 respondentů označilo „studium na jiných školách“ a rovněž „nástup do zaměstnání“. Těchto 20 respondentů tvoří 6,3 % dotazovaných studentů SOŠ. 6,9 % dotazovaných středoškoláků uvedlo jako svůj plán po ukončení SŠ vycestování do zahraničí. Necelá 3 % studentů zatím nemají konkrétní plány.

Graf 5: Plány studentů po ukočení střední školy – dle typu studované střední školy

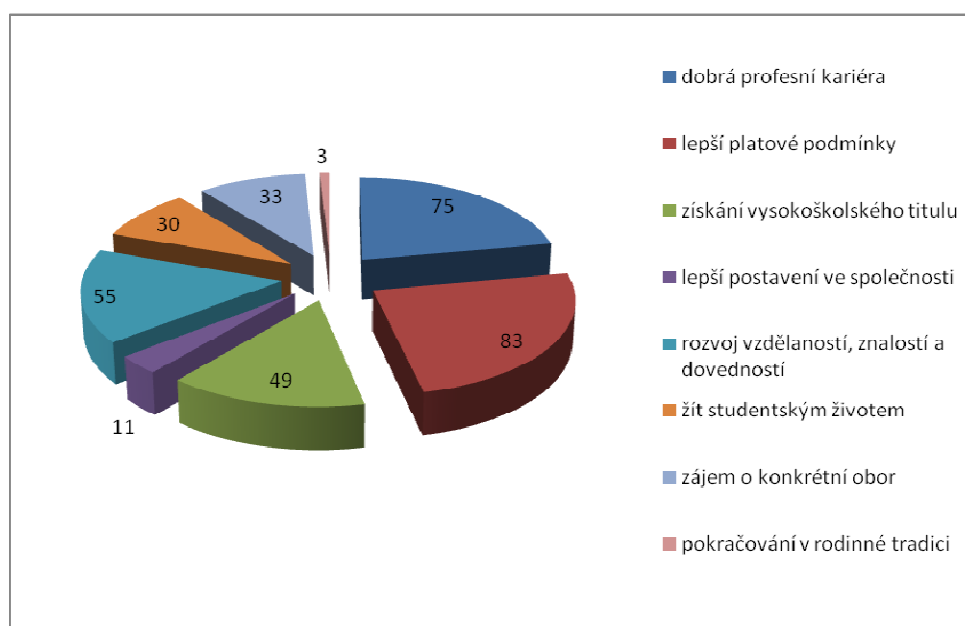
Zdroj: autorka

Dotazovaní, kteří chtějí pokračovat ve studiu na VŠ, jsou zastoupeny v 66,37 % studenty SOŠ, 28,91 % gymnazisty a nejmenší část tvoří studenti SOŠ v nástavbové formě a to 4,72 %. Studium na VOŠ neoznačil žádný gymnazista. Téměř 81 % těch, kteří chtějí pokračovat ve studiu na VOŠ tvoří studenti SOŠ a 19 % pak studenti SOŠ – nástavbová forma. Ti, co chtějí pokračovat ve studiu na jiných škol, jsou převážně ze SOŠ a to konkrétně 83,33 %, dále 12,5 % SOŠ nástav. forma a pouze 4,17 % gymnazisté. Nástup do zaměstnání u studentů SOŠ – nástav. formy činí 27,59 % ze všech, kteří chtějí začít pracovat a zároveň 20 % z respondentů SOŠ ve formě nástavového studia. Pouze 6,3 % (20 žáků) studentů SOŠ uvedlo, že chtějí nastoupit do zaměstnání, ale z celkového počtu 24 studentů všech typů škol, kteří chtějí začít pracovat tvoří 68,97 %. Možnosti „vycestovat do zahraničí“ a „bez konkrétních plánů“ označili pouze studenti SOŠ a SOŠ – nástavbové studium a to téměř ve shodném procentuálním poměru – 81,5 ku 18,5. Gymnazisté tyto možnosti vůbec nevybrali.

4.5.2 Hlavní motiv pro studium na vysoké škole

Jak již bylo uvedeno výše, téměř 75 % studentů chce nadále pokračovat ve studiu na VŠ a jejich motivem pro studium se budeme především zabývat. Následující tabulky a grafy tedy již pracují se 339 respondenty, respektive pouze s těmi, kteří chtějí pokračovat ve studiu na vysoké škole.

Graf 6: Hlavní motiv pro studium na VŠ

Zdroj: autorka

Nejvíce respondentů označilo za svůj hlavní motiv pro studium na VŠ „lepší platové podmínky“ a to v počtu 83 dotazovaných (24,48 %). Další velkou skupinu tvoří ti, co vybrali možnost „dobrá profesní kariéra“ s počtem 75, tj. 22,12 %. „Rozvoj vzdělaností, znalostí a dovedností“ se stal hlavním motivem pro 55 dotazovaných, což tvoří 16,22 % dotazovaných. Nikterak příjemné je zjištění, že téměř 14,5 % respondentů chtějí studovat vysokou školu s hlavním motivem – získat vysokoškolský titul a pouze necelých 10 % dotazovaných zvolila jako svůj hlavní motiv „zájem o konkrétní obor“. Ani další hlavní motiv „žít studentským životem“ nepřinesl pozitivní zjištění. Téměř 9 % dotazovaných tento motiv uvedla jako svůj

hlavní. „Lepší postavení ve společnosti“ vidí jako hlavní motiv pro studium na vysoké škole 3, 24 dotazovaných a necelé 1 % vybralo „pokračování v rodinné tradici“.

Znepokojující je tedy fakt, že téměř **9%** respondentů uvedlo jako hlavní motiv „**žít studentským životem**“ a **14,5 %** studentů „**získání vysokoškolského titulu**“ a pouze necelých **10 %** dotazovaných chtějí studovat vysokou školu s motivem „**zájmu o konkrétní obor**“.

Tímto zjištěním se můžeme také domnívat, že lze potvrdit první stanovou hypotézu, tj.

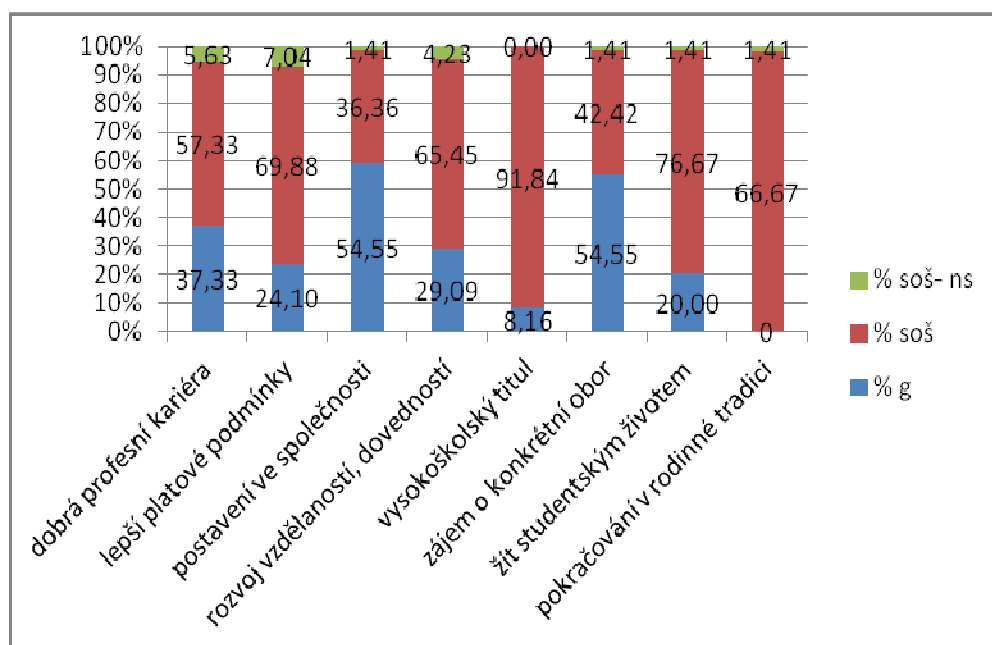
„Pro žáky středních škol maturitních ročníků roku 2012 v Č. Budějovicích je větším motivem pro studium na VŠ získání vysokoškolského titulu než zájem o konkrétní obor“.

Zajímavostí je fakt, že právě „získání vysokoškolského titulu“ označilo 49 respondentů, z toho 31 žen (17,82 % z dotazovaných žen) a pouze 18 mužů (10,9 % z dotazovaných mužů), viz Tabulka 5 v Příloze č. 10 a Graf 19 - Příloha č. 8. A další nelichotivé zjištění pro ženy – pouze 20 žen označilo jako hlavní motiv pro studium „rozvoj vzdělaností, znalostí a dovedností“, což činilo téměř 11,5 % ze všech dotazovaných žen. U mužů motiv „rozvoj vzdělaností, znalostí a dovedností“ vybralo 35 respondentů, což činí 21,21 % ze všech dotazovaných mužů. U ostatních motivů pro studium lze vypořovovat velmi nepatrné rozdíly mezi muži a ženami.

Gymnazisté nejvíce volili motiv „dobrá profesní kariéra“, celkem 28 dotazovaných. Dále s počtem 20 jsou ti, co vybrali motiv „lepší platové podmínky“. 18 gymnazistů označilo „zájem o konkrétní obor“ jako hlavní motiv pro studium, což činí přibližně 18 % ze všech dotazovaných gymnazistů. K motivu „rozvoj vzdělaností, dovedností a znalostí“ se přiklonilo 16 dotazovaných studentů gymnázií. Další motivy jsou již zastoupeny méně. Středoškoláci nejvíce označili jako motiv pro studium „lepší platové podmínky“, konkrétně 58 dotazovaných a 5 studentů SOŠ – nástavbové studium. Dále velkou skupinu tvoří studenti SOŠ, kteří vybrali jako hlavní motiv „získání vysokoškolského titulu“, v počtu 45. Naopak žádný ze studentů SOŠ ve formě nástavbového studia neuvedl motiv získání

vysokoškolského titulu. „Dobrou profesní kariéru“ uvedlo 43 SOŠ studentů, respektive 4 SOŠ studenti nástavbové studium. Pro „rozvoj vzdělaností, dovedností a znalostí“ se rozhodli 3 studenti SOŠ – NS a středních odborných škol 36 dotazovaných. Velká část studentů SOŠ vidí jako svůj hlavní motiv pro studium na VŠ „žít studentským životem“, konkrétně 23 studentů, respektive 1 z nástavbové formy studia. „Zájem o konkrétní obor“ preferovalo 14 studentů SOŠ a pouze 1 z nástavbového studia. Zbylé motivy „postavení ve společnosti“ a „pokračování v rodinné tradici“ jsou zastoupeny v menší míře.

Graf 7: Složení zastoupení motivů dle typů střední školy

Zdroj: autorka

Z výše uvedeného grafu č. 7 je patrné, že **zájem o konkrétní obor** je z více než **54 %** tvořen studenty gymnázií, což činí přibližně 18 % z dotazovaných gymnazistů. U studentů středních odborných škol v součtu 241 (včetně studentů nástavbového studia) vybralo jako hlavní motiv „zájem o konkrétní obor“ pouze 15 dotazovaných, což činí pouze 6, 22 % z celkového počtu dotazovaných studentů středních odborných škol.

Dle zjištěných údajů lze rovněž předpokládat, že i hypotéza

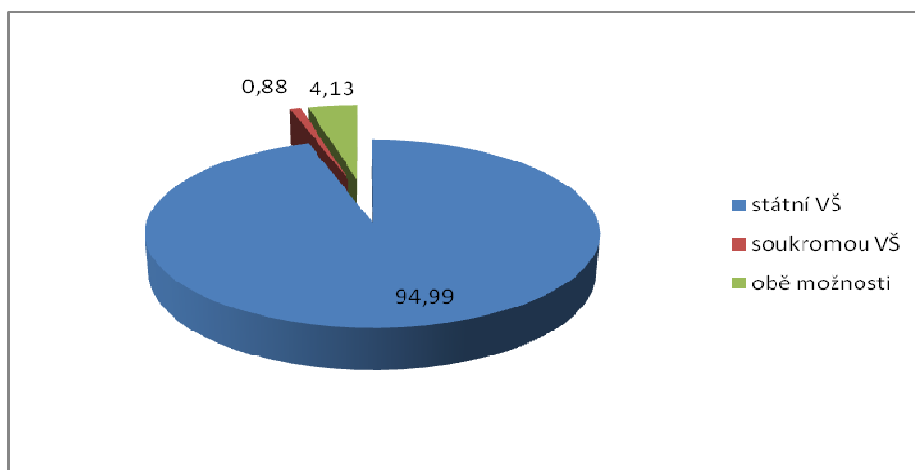
„ Při volbě následného studia na VŠ u žáků středních škol maturitních ročníků roku 2012 v Č. Budějovicích je zájem o konkrétní obor větší u žáků gymnázií než u žáků středních odborných škol.“ se potvrdila.

4.5.3 Volba veřejné či soukromé vysoké školy

Dále se věnujeme volbě mezi veřejnou a soukromou vysokou školou.

Soukromou školu z celkového počtu 339 dotazovaných zvolili jen 3 studenti, což je necelé 1 %. Rovněž možnost „obě možnosti“ preferovalo pouze 14 dotazovaných. Téměř 95 % dotazovaných by raději studovalo na státní, respektive veřejné vysoké škole.

Graf 8: Poměr mezi veřejnou a soukromou vysokou školou

Zdroj: autorka

Z grafu č. 8 je zřejmé, že studenti upřednostňují studium na státních, respektive veřejných školách. Potvrdil se tedy rovněž předpoklad, že:

„Minimálně 75 % dotazovaných žáků si pro své další studium zvolí veřejnou vysokou školu.“

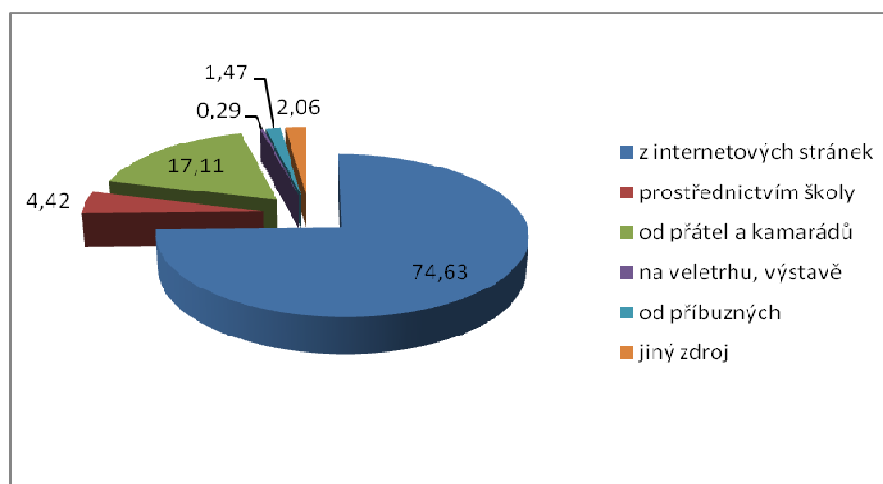
4.5.4 Hlavní zdroj informací o studijních oborech

Kde studenti čerpají informací o vysokých školách a jejich studijních oborech? Pro účely výzkumu se zaměříme pouze na hlavní informační zdroj.

Téměř pro 75 % dotazovaných je hlavním zdrojem informací internet (webové stránky škol). Potřebné informace dále studenti čerpají od přátel a kamarádů – konkrétně 58 dotazovaných. Pouze 15 respondentů uvedlo jako hlavní informační zdroj střední školu. Opět je z tabulky zřejmé, že rozdíly mezi muži a ženami jsou nepatrné. Zajímavé je rovněž zjištění, že pouze 1 student označil jako převažující zdroj informací veletrh, výstavu.

V dotazníku byla rovněž uvedena možnost „z denního tisku“ jako informační zdroj, ze kterého převážně studenti získávají informace o studijních obor. Tuto nabízenou variantu ale nikdo z 339 dotazovaných neoznačil. Zdálo by se tedy, že studenti již nečerpají informace z tištěných zdrojů, ale jako „jiný zdroj“ nejčastěji uváděli Učitelské noviny.

Graf 9: Zdroj informací o VŠ a jejich oborech

Zdroj: autorka

Zjištění, že téměř **75 % dotazovaných využívá internet** není v dnešní době nijak překvapující a tedy s tím i náš předpoklad, že:

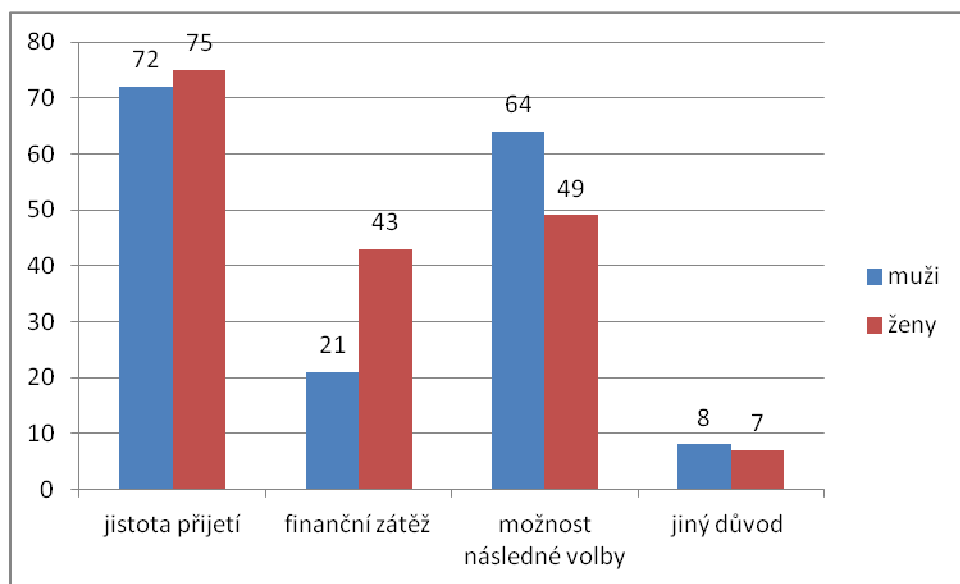
„Před výběrem vysoké školy získávají žáci informace o studijních oborech převážně z internetových stránek jednotlivých vysokých škol.“ může být potvrzen.

4.5.5 Vliv na počet podaných přihlášek

Důležitým faktorem v celé problematice výběru studia na vysoké škole je jistě počet podaných přihlášek. Také byl výzkum zaměřen na to, aby bylo zjištěno, co má největší vliv na počet podaných přihlášek.

Čistě praktické důvody označovali nejčastěji jak muži, tak ženy pro svá rozhodnutí o počtu podaných přihlášek. Největší vliv „jistota přijetí (přijetí bez přijímacího řízení)“ označilo 72 mužů a 75 žen, dohromady tedy 43,36 % ze všech dotazovaných. „Možnost následné volby“ preferovalo 113 dotazovaných, z toho 64 mužů a 49 žen. Naopak „finanční zátěž (x násobek poplatku za podání přihlášky)“ označilo jen 21 mužů oproti 43 ženám, v součtu obou pohlaví 64 dotazovaných. Nejméně respondentů se přiklonilo k možnosti „jiný důvod“. Žádný z důvodů se v písemných odpovědích neopakoval častěji.

Graf 10: Vliv na počet podaných přihlášek dle pohlaví

Zdroj: autorka

„Jistota přijetí“ – tuto možnost označili studenti nejčastěji, přibližně 44 % z celkového počtu dotazovaných mužů a přibližně 43 % z celkového počtu žen. Opět je zřejmý téměř shodný výběr jak u mužů, tak u žen. U možnosti „finanční zátěž“ je

naopak patrný rozdíl mezi výběrem mužů a žen. Zatímco tuto možnost preferovalo 21 mužů, což činí téměř 13 % celkového počtu dotazovaných mužů. Ženy označili „finanční zátěž“ 43krát, což je téměř čtvrtina ze všech dotazovaných žen. V dotazníku nabízenou variantu „možnost následné volby“ zvolilo 64 mužů (téměř 39 % ze všech dotazovaných mužů) a 49 žen (28 % žen).

Opět se lze domnívat, že vzhledem k dosud zjištěným informacím, můžeme hypotézu:

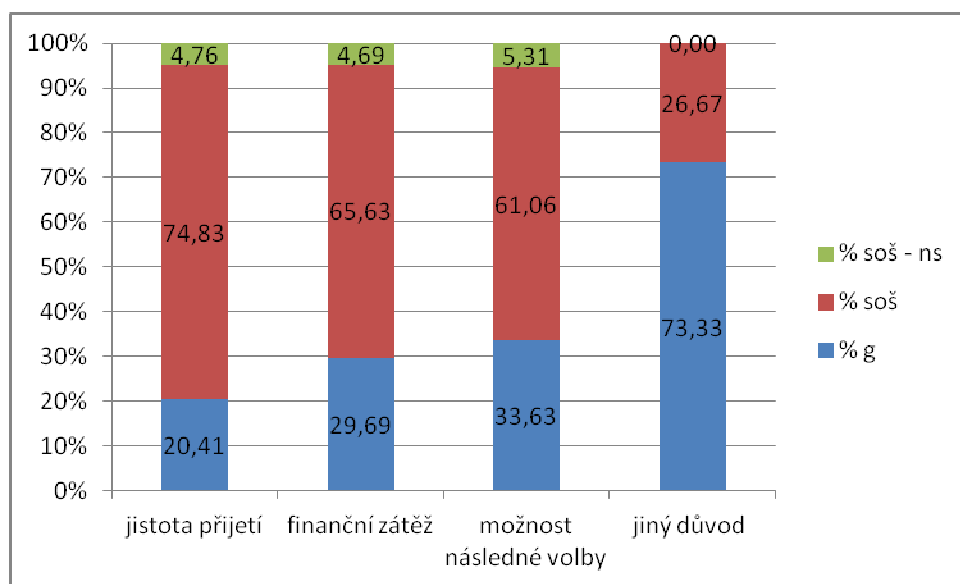
„Na rozhodnutí o počtu podaných přihlášek ke studiu má větší vliv jistota přijetí ke studiu než ostatní jiné uváděné faktory.“ pokládat za potvrzenou.

Neméně zajímavé je i porovnání vybraných vlivů na počet podaných přihlášek podle typu studované střední školy.

- Gymnazisté – nejvíce studentů označilo „možnost následné volby“, tj. 38 dotazovaných, téměř 39 % dotazovaných gymnazistů. Dále 30 respondentů preferovalo „možnost následné volby“, přibližně 30 % gymnazistů. „Finanční zátěž“ zvolilo 19 studentů, což je přibližně 19 % gymnazistů a zbývajících 11 studentů uvedlo „jiný důvod“ (přibližně 12 % studentů gymnázií)
- Studenti SOŠ ve formě nástavbového studia – 7 dotazovaných označilo „jistota přijetí“ (téměř 44 %), dále „možnost následné volby“ upřednostnilo 6 respondentů (38 %). Pouze 3 studenti označili možnost „finanční zátěž“.
- Studenti SOŠ – z celkem 225 studentů preferovalo „jistota přijetí“ 110 dotazovaných (49 %). Dalších 69 žáků označilo „možnost následné volby“, což tvoří téměř 30 % dotazovaných studentů SOŠ. Pro „finanční zátěž“ se vyjádřilo 42 studentů (přibližně 18 %).

Jen u gymnazistů se nejčastěji neobjevil vliv na počet podaných přihlášek ke studiu na vysokou školu „jistota přijetí.“ Druhou nejpreferovanější skupinou se stala „možnost následné volby“ a to u všech typů studovaných středních škol.

Graf 11: Vliv na počet podaných přihlášek dle typu střední školy

Zdroj: autorka

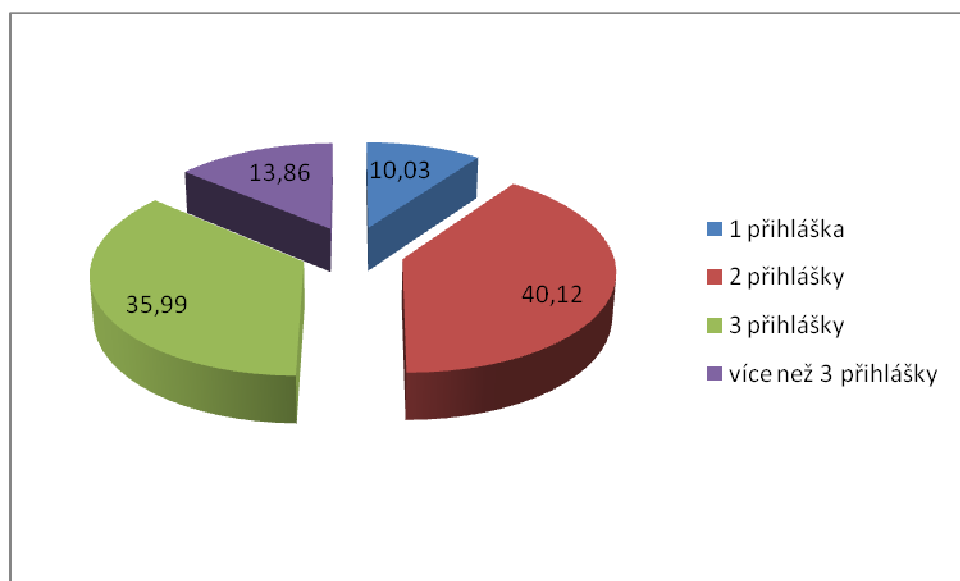
Gymnazisté se na podíleli s 20,41 % na celkovém počtu všech, kteří si vybrali „jistota přijetí“, dalších 74,83 % patřilo studentům středních odborných škol, respektive 4,76 % studentům SOŠ nástavbového studia. Nikdo z gymnazistů neoznačil variantu „jiný důvod“. Další údaje jsou patrné z grafu č. 11.

Studenti bez ohledu na typ studované školy zvažují podat následující počet přihlášek. V dotazníku nabízená varianta „jiný počet“, kam respondenti uváděli konkrétní počet, je ve zpracovaných výsledcích označena jako „více než 3 přihlášky“ a následně je i počítáno s celkovým součtem všech podaných přihlášek.

počet podaných přihlášek	počet studentů	% studentů
1 přihláška	34	10,03
2 přihlášky	136	40,12
3 přihlášky	122	35,99
více než 3 přihlášky	47	13,86

Průměrný počet přihlášek na 1 studenta z celkového počtu 339 dotazovaných je 2,72 přihlášky.

Graf 12: Počet podaných přihlášek ke studiu

Zdroj: autorka

Přes 76 % dotazovaných zvažují podat 2 nebo 3 přihlášky ke studiu. Přibližně 13 % respondentů zřejmě podá více než 3 přihlášky.

Ženy se chystají podat v celkovém součtu 474 přihlášek, muži 450 přihlášek ke studiu. Celkem tedy 339 respondentů zvažuje podat 974 přihlášek ke studiu na vysoké škole. Zajímavý je i pohled na počet podaných přihlášek dle typu studované střední školy.

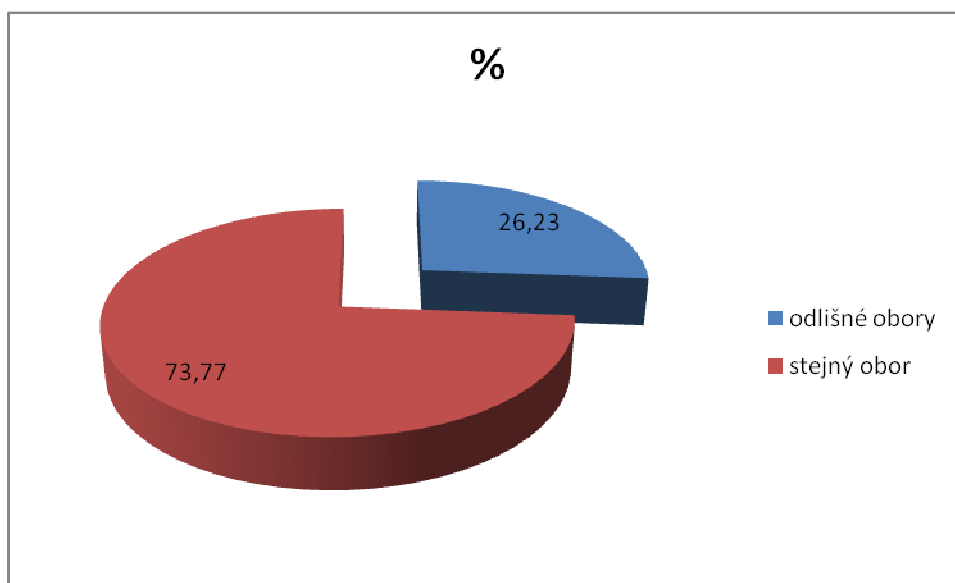
- Gymnazisté – celkem zvažují podat 326 přihlášek, což je 35, 28 % ze všech podaných přihlášek. Průměr na gymnazistu je 3, 36 přihlášky.
- Studenti SOŠ ve formě nástavbového studia – chystají se podat celkem 46 přihlášek, což je 4, 98 % ze všech přihlášek. Na jednoho studenta připadne 2, 88 přihlášky ke studiu.
- Studenti SOŠ – největší skupina s 225 dotazovanými se celkem chystá podat 552 přihlášek (59, 74 % z celkového počtu). Průměr na studenta SOŠ je 2, 45 přihlášky ke studiu na vysokou školu.

Průměr přihlášek na gymnazistu, tj. 3,36 je více než o 0,5% větší než průměr přihlášek v součtu všech respondentů, tj. 2, 72 přihlášky.

Co když si student podá více než 1 přihlášku ke studiu? Volí stejný (či podobný) nebo zcela odlišný studijní obor?

Z celkového počtu dotazovaných, tj. 305 studentů označilo možnost „stejný obor“ 110 mužů a 115 žen, celkem tedy 225 respondentů. „Odlišné obory“ zvolilo pouze 31 mužů, 49 žen, v celkovém součtu tedy 80 dotazovaných. Studenti preferují z téměř 74 % podání přihlášek na stejné obory. Zbývajících přibližně 26 % studenti podají na odlišné obory.

Graf 13: Volba studijního oboru v případě podání více než 1 přihlášky

Zdroj: autorka

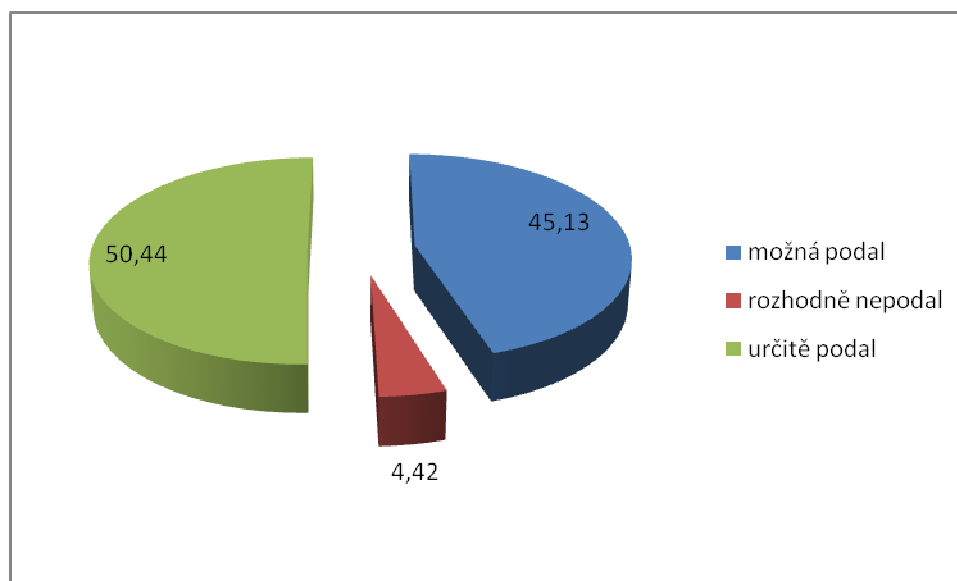
4.5.6 Podání přihlášky v případě zavedení školného

V době, kdy se neustále diskutuje o případném zpoplatnění studia na vysokých školách, je tato otázka velmi aktuální. Současně probíhají nejrůznější snahy ze strany poslanců o prosazení legislativních opatření týkajících se právě zpoplatnění vysokoškolského studia. Tuto skutečnost lze tedy vnímat jako zcela reálnou a to již v brzké době.

Jaký postoj tedy zaujímají současní studenti k možnému zavedení školného?

171 dotazovaných by si přihlášku ke studiu určitě podalo i v případě zavedení školného. Možnost „možná podal“ označilo 153 studentů. Překvapivé je zjištění, že pouze 15 respondentů by si přihlášku ke studiu rozhodně nepodalo.

Graf 14: Podání přihlášky při zavedení školného

Zdroj: autorka

Více než 50 % žáků všech typů středních škol by svou přihlášku určitě podalo i v případě zavedení školného na vysokých školách. Přibližně 45 % by své

rozhodnutí pouze zvažovalo a pouhých 4,42 % všech dotazovaných by si přihlášku rozhodně nepodalo.

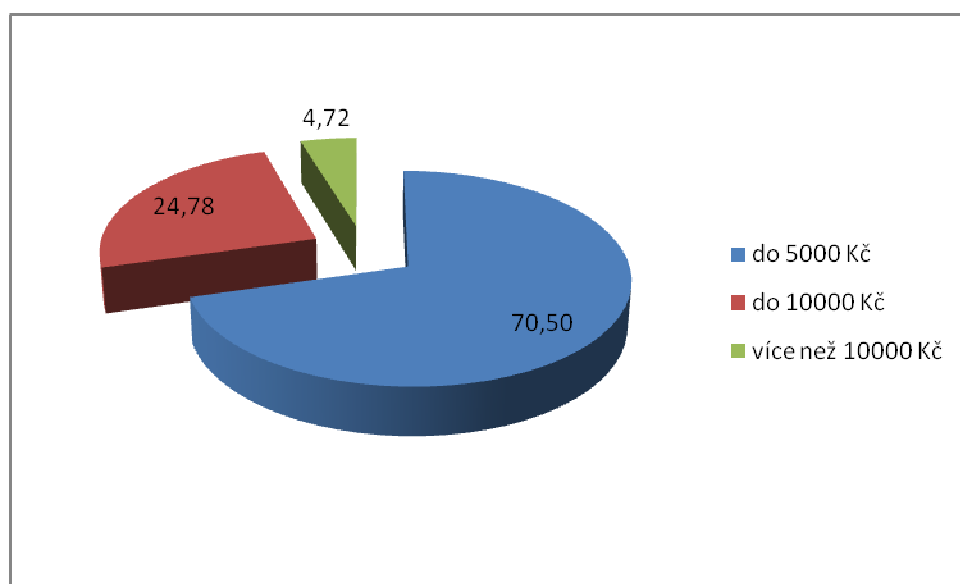
Předpoklad: „V případě zpoplatnění vysokoškolského studia by žáci zvažovali podání přihlášky ke studiu.“ nelze jednoznačně potvrdit, neboť více než polovina dotazovaných by i přes placení školného přihlášku ke studiu určitě podala.

Jakou částku by byli ochotni studenti jako školné za semestr platit?

V následujících grafech jsou uvedeny postoje dotazovaných k problematice zavedení školného na vysokých školách

Do 5.000 Kč za semestr by bylo ochotno platit jako školné 239 dotazovaných, tj. 112 mužů a 127 žen. Částku více než 10.000 Kč by přijalo jako školné pouze 16 studentů.

Graf 15: Výše školného – ochota platit

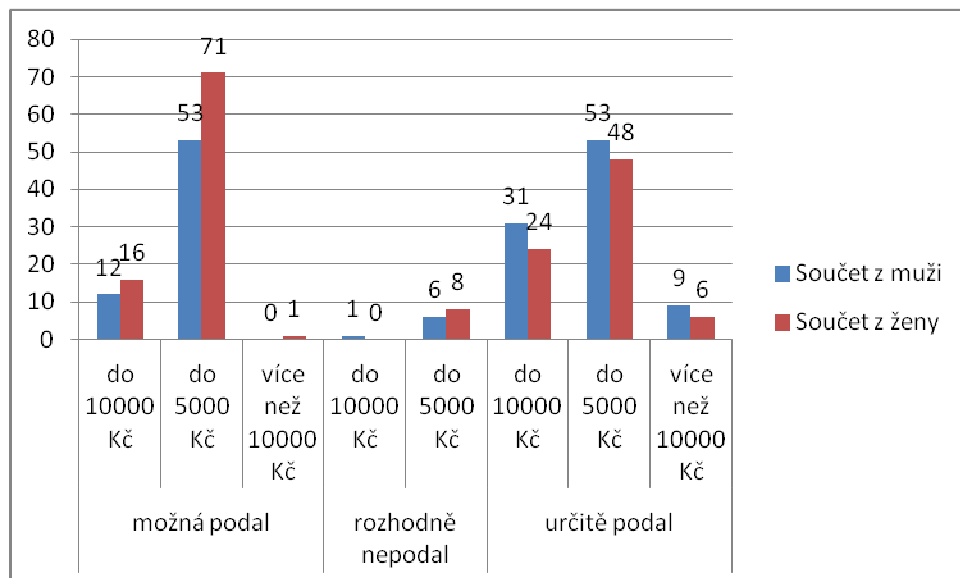
Zdroj: autorka

Přibližně 70 % dotazovaných všech typů studovaných středních škol označilo „do 5.000 Kč“. Toto zjištění tedy potvrzuje předpoklad, že „Žáci by byli ochotni zaplatit za školné na VŠ částku do 5.000 Kč za semestr.“

4.5.7 Podání přihlášky – výše školného

Spojení dotazníkových otázek - rozhodnutí o podání přihlášky v případě zavedení školného s případnou částkou, kterou by byli studenti ochotni za školné platit, včetně porovnání muži, ženy nabízí graf č. 16. Studenti, kteří by si v případě zavedení školného přihlášku určitě podali, by zároveň byli ochotni zaplatit za školné vyšší částku než 5.000 Kč, konkrétně 55 studentů by bylo ochotno platit částku do 10.000 Kč za semestr. Z celkového počtu 84 studentů, kteří volili možnost „do 10.000 Kč“ to je přibližně 65 %. Rovněž by 15 studentů, kteří by si přihlášku určitě podali, bylo ochotno platit více než 10.000 Kč za semestr, což činí téměř 94 % ze všech dotazovaných, kteří zvolili „více než 10.000 Kč“.

Graf 16: Podání přihlášky v případě školného a výše školného

Zdroj: autorka

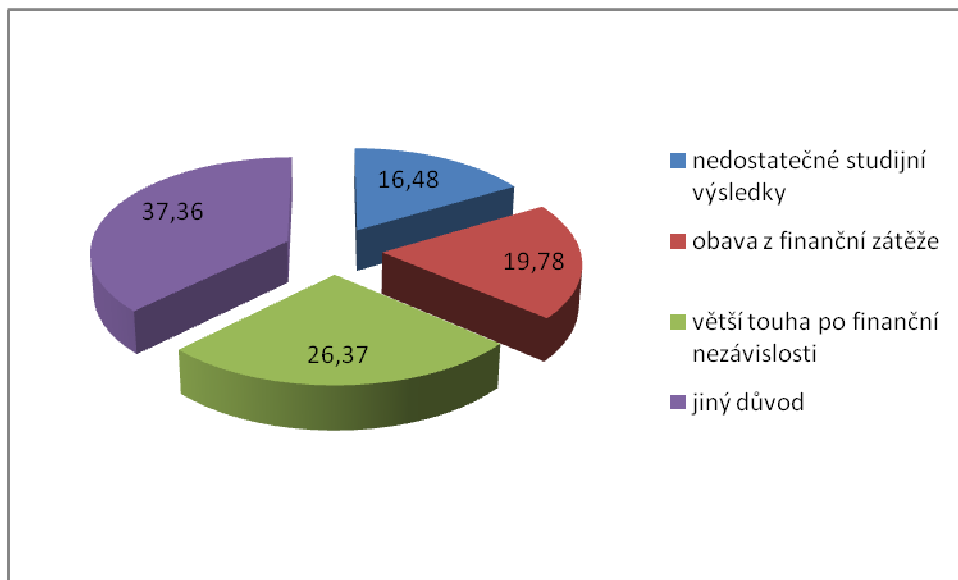
4.5.8 Důvod pro nepodání přihlášky ke studiu

Jaké důvody vedly studenty pro nepodání přihlášky ke studiu na vysokou či vyšší odbornou školu?

Pro 91 dotazovaných není plánem po ukončení studia na střední škole pokračování ve studiu na VŠ či VOŠ. U této skupiny studentů středních odborných škol se blíže podíváme na jejich důvod k dalšímu nepokračování ve studiu na VŠ a VOŠ. Překvapivě nejvíce dotazovaných označilo možnost „jiný důvod“. Druhou nejčtetnější skupinou je „větší touha po finanční nezávislosti“ s počtem 24 studentů. Pouze 15 studentů si nepodá přihlášku z důvodu nedostatečných studijních výsledků.

Z grafu č. 17 je zřejmé, že v přibližně 37 % žáci nechtějí pokračovat ve studiu na VŠ a VOŠ z jiných než nabízených důvodů. Mezi studenty uváděnými důvody se objevují, např.: nejsem studijní typ, škola mě nebaví, nechci zůstat v ČR, baví mě práce rukama, touha cestovat, věk – 25 let, pro svou profesi další vzdělávání nepotřebuji, studium jazyků v zahraničí Obecně lze shrnout, že studenti chtějí odjet do zahraničí, či začít pracovat.

Graf 17: Důvod pro nepodání přihlášky ke studiu

Zdroj: autorka

Poslední předpoklad a to, že:

„hlavním důvodem pro nepodání přihlášky ke studiu na VŠ a VOŠ je obava z finanční zátěží,“ se dle výsledků průzkumů nepodařilo potvrdit. Převažujícím důvodem se staly jiné důvody blíže specifikované samotnými respondenty.

Výsledná zjištění výzkumného šetření jistě nejdou zobecnit, neboť výzkumný vzorek byl tvořen pouze studenty středních škol v Českých Budějovicích. Vzhledem k tomu, že České Budějovice jsou krajským městem a pro mnoho studentů z okolních obcí a menších měst dostupná, lze konstatovat, že výsledky výzkumu můžeme vztáhnout na oblast jižních Čech.

5 Návrhová část

Rozhodnutí o směřování studentů po ukončení studia na středních školách je významným mezníkem v jejich životě. Výsledky výzkumného šetření potvrdily sledovaný trend z minulých let, kdy motivem pro studium na vysoké škole se pro velkou část studentů stávají ryze pragmatické důvody. Preferované motivy „dobrá profesionální kariéra“ a „lepší platové podmínky“ tedy pouze utvrzují dojem, že studenti předpokládají výhledově lepší vstup na trh práce jako absolventi vysokých škol.

Ve výzkumu pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy byli dotazováni vysokoškolští studenti oproti skutečněnému výzkumnému šetření u studentů středních škol v Českých Budějovicích a rovněž otázky v dotazníku byly v obou typech výzkumu položeny jinak, přesto v motivech pro studium můžeme sledovat velkou shodnost.

Znepokojujícím signálem se stává fakt, že pro více studentů je motivem pro studium na vysoké škole získání vysokoškolského titulu před skutečným zájmem o daný obor. Neměli by se stát z absolventů vysokých škol skuteční odborníci?

Dalším nelichotivým zjištěním je skutečnost, že jistota přijetí bez přijímacího řízení má největší vliv na počet podaných přihlášek. Vzbuzuje to dojem, že hlavní je, někam být ke studiu přijat a opravu až na druhém místě jde o to kam (na jaký obor vysoké školy).

Domnívám se, že přijímací řízení by mělo mít stěžejní podíl na rozhodnutí o přijetí ke studiu. Naopak dle mého názoru přijetí bez přijímacího řízení se stává pro studenty velmi demotivující a nejsou opravdu postaveni před rozhodnutí, zda o daný obor mají skutečný zájem a chtějí si své znalosti, dovednosti a schopnosti, který daný obor vyžaduje, osvojit. Pokud by svědomitěji přistupovali k výběru studijního oboru a byli nuceni prokázat předpoklady pro studium, motiv získání vysokoškolského titulu by pro ně nehrál takovou roli. Pak by vysoké školy opravdu měli možnost vychovat velké množství špičkových odborníků. Tudíž bych se přiklonila k zavedení přijímacího řízení.

Dále z výzkumu vyplývá, že většina dotazovaných vyhledává informace o studijních oborech na internetu. Pro necelých 5 % studentů se hlavním informačním zdrojem stala „škola“. Prostřednictvím studované střední školy tedy získávají informace o studijních oborech daných vysokých škol. Internet je dnes přesycen informacemi, ale působí na mě neosobním dojmem. Studentovi se nedostává žádné zpětné vazby, není s ničím a nikým konfrontován. Třídní učitelé či ostatní pedagogové by měli nejlépe znát studijní potenciál a předpoklady svých žáků. Diskuze s nimi by se mohli stát pro žáky velmi cenné a přínosné. Rychle získané informace z internetu jsou jistě přínosem, ale více diskuzí a zamyšlení se nad svým budoucím směřováním by dle mého názoru přispělo k větší rozhodnosti. Profilování studentů je mimořádně důležité především pro studenty gymnázií. Ale i studenti středních odborných škol by neměli toto důležité rozhodnutí podcenit. Společně ve spolupráci s učiteli a rodiči by měli zvážit své studijní možnosti a schopnosti. Smyslem není být přijat kamkoliv bez přijímacího řízení a po prvním semestru školu z důvodu nedostatečných studijních výsledků opustit. Tento fakt by studenti také měli brát v úvahu.

Dále si myslím, že zavedení školného by mohlo pozitivně přispět ke zlepšení situace. Zpoplatnění studia v přijatelné míře by rovněž mohlo mít kladný dopad na zodpovědnější přístup a studenti by byli více motivováni. Studium na vysoké škole by opět mezi širokou veřejností získalo punc prestiže.

Závěr

Každoročně stojí mnoho studentů středních škol před rozhodnutím, co budou dělat po úspěšném složení maturitní zkoušky dál. Pokračování ve studiu na vysoké škole je jednou z možností, kterou si mohou vybrat. Tuto možnost stále preferuje mnoho studentů.

Snahou této bakalářské práce bylo provést analýzu faktorů ovlivňující rozhodnutí pro výběr studia na vysoké škole. Rovněž nastínila studijní možnosti po ukončení střední školy.

Výzkumné šetření prostřednictvím dotazníku proběhlo mezi studenty středních škol v Českých Budějovicích s cílem potvrdit či vyvrátit stanovené předpoklady a hypotézy.

Výsledky výzkumného šetření ukázaly, že převážná většina (téměř 75 %) dotazovaných uvažuje o studiu na vysoké škole. Dotazovaní gymnazisté by rádi pokračovali ve studiu na vysoké škole v 98 %. Dle typu studované střední školy byly vyzorovány rozdíly v plánech po získání maturitního vysvědčení. Naopak plány po ukončení střední školy se výrazně neliší u mužů a žen.

Hlavním motivem pro studium se staly pragmatické důvody (dobrá profesní kariéra, lepší platové podmínky). Získaná data také prokázala fakt, že větším motivem pro studium je získání vysokoškolského titulu než zájem o konkrétní obor. Patrné rozdíly byly vysledovány u preference „získání vysokoškolského titulu“ mezi pohlavími. Pro ženy je tento motiv pro studium stěžejní téměř v 18 %. Téměř 95 % studentů by rádo pokračovalo ve studiu na veřejné vysoké škole. Před výběrem vysoké školy, respektive studijního oboru získávají žáci informace převážně z internetu (téměř 75 %).

Dále dle údajů z výzkumu můžeme konstatovat, že vliv na počet podaných přihlášek má v největší míře jistota přijetí (přijetí ke studiu bez přijímacího řízení). Pouze u gymnazistů má největší vliv na počet podaných přihlášek možnost následné volby v případě přijetí na více vysokých škol. Průměrný počet přihlášek na jednoho studenta je 2,72. Pokud si studenti podávají více než 1 přihlášku ke studiu na vysokou školu, volí stejné či podobné studijní obory (téměř 74 %). O studiu uvažuje

převážná většina dotazovaných i v případě zpoplatnění studia. Polovina studentů by si přihlášku ke studiu podala určitě. Překvapivě pouze necelých 5 % by si přihlášku ke studiu rozhodně nepodalo. Částka, kterou by byli studenti ochotni platit jako školné za semestr, se pohybuje do 5.000 Kč.

Důvody pro nepodání si přihlášky ke studiu se dle údaje získaných z výzkumného šetření velmi různí. Žáci nejčastěji volili možnosti „jiné důvod“, který poté vypsal. Nepotvrdil se tedy předpoklad, že žáci středních škol nebudou chtít pokračovat ve studiu na vysokých školách kvůli obavám z finanční zátěže.

Rozhodnutí o studijním oboru, respektive konkrétní vysoké škole by měli studenti věnovat potřebný čas, neboť na vysokých školách se „vzdělávají dospělí lidé s plnou právní odpovědností, samostatní v rozhodování, s výraznou motivací a zodpovědným přístupem ke vzdělání.“⁴⁹ Svým svědomitým přístupem by mohli právě onen zodpovědný postoj prokázat. Z dospívajících se stávají dospělí a s tím by měli přijmout za svá rozhodnutí i danou míru zodpovědnosti.

⁴⁹ *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: Bílá kniha*. 1. vyd. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2001, 98 s. ISBN 80-211-0372-8. s. 63

Použitá literatura

- [1] CARR-GREGG, Michael a Erin SHALE. *Puberťáci a adolescenti: průvodce výchovou dospívajících*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, 197 s. Rádci pro rodiče a vychovatele. ISBN 978-807-3676-629
- [2] CENKOVÁ, Tamara a Monika LANGROVÁ. *Jak přežít pubertu svých dětí*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, 166 s. Pro rodiče. ISBN 978-80-247-2913-8
- [3] CEVROINSTUT. Vysoká škola osobnosti [online]. 2012 [cit. 2013-01-11] Dostupné z WWW:
<<http://www.cevroinstitut.cz/cz/sekce/o+skole/stredisko+cesky+krumlov>>
- [4] ČÁČKA, Otto. *Nástin psychologie: pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido, 2002, 103 s. ISBN 80-731-5016-6
- [5] ČÁP, Jan a Jiří MAREŠ. *Psychologie pro učitele*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007, 655 s. ISBN 978-807-3672-737
- [6] FRANKLOVÁ, Zoja a Barbara ČECHOVÁ. *Rodina a škola časopis pro rodiče vyd. Ministerstvo Školství: Která škola nevede na úřad práce?*. Portál, 2008. ISSN 0035-7766
- [7] JANOUCHOVÁ, Katerina a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Život dítěte*. 1. české vyd. Praha: Akropolis, 2008, 684 s. Psyché (Grada). ISBN 978-80-86903-84-2
- [8] Kam po maturite.cz [online]. 2012 [cit. 2013-01-11] Rozcestník: Kam po maturitě Dostupné z WWW:
<http://www.kampomaturite.cz/data/usr_052_default/kpm_16_2012.pdf >
- [9] KOUCKÝ, Jan a Aleš BARTUŠEK. *Lidové noviny: Šance na přijetí jsou stále vysoké*. Praha: Mafra, a. s., 2012, XXV., č. 41. ISSN 1213-1385
- [10] KUBAS, Patrik. *MŠMT a vysoké školy se dohodly na limitu počtu studentů 2012/2013*. [online]. 2012[cit. 2012-12-07]. Dostupné z WWW:
<<http://www.msmt.cz/pro-novinare/msmt-a-vysoke-skoly-se-dohodly-na-limitu-poctu-studentu-2012>>

- [11] MACHOVÁ, Jitka. *Biologie člověka pro speciální pedagogy*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1993. Učebnice pro vysoké školy. ISBN 80-042-3795-9
- [12] MENCLOVÁ, Lenka a Jarmila BAŠTOVÁ. *Vysokoškolský student v České republice roku 2005*. Praha: Centrum pro studium vysokého školství, 2005. 147 s. ISBN 80-86302-35-0
- [13] MEZERA, Antonín. *Pro jaké povolání se hodím?: pro doplňující pedagogické studium*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002, 178 s. Psyché (Grada). ISBN 80-722-6651-9
- [14] Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy[online]. 2011 [cit. 2013-01-15]. Vzdělávání. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/obecna-informace-o-vyssim-odbornem-vzdelavani>>
- [15] *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: Bílá kniha*. 1. vyd. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2001, 98 s. ISBN 80-211-0372-8
- [16] NOSKOVÁ, Andrea. *VŠ, nebo VOŠ? Jaký je v tom vůbec rozdíl?* [online]. 2012 [cit. 013-03-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.vysokeskoly.cz/clanek/vs-nebo-vos-jaky-je-v-tom-vubec-rozdil>>
- [17] POLZOVÁ, Alžběta. *Komora.cz: časopis o podnikání a pro podnikatele*: Zastavit propad úrovně vzdělávání je nezbytné. C. O. T. media, s. r. o., 2012, roč. 13, č. 9. ISSN 1802-1247
- [18] REDAKČNÍ AUTOR. *Lidové noviny: Vyberte si nejvhodnější fakultu*. Praha: Mafra, a. s., 2012, XXV., č. 41. ISSN 1213-1385
- [19] ŘÍČAN, Pavel. *Cesta životem: pro doplňující pedagogické studium*. 1. vyd. Praha: Panorama, 1990, 435 p. ISBN 80-703-8078-0
- [20] ŘÍČAN, Pavel a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Dětská klinická psychologie: pro doplňující pedagogické studium*. 4., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, c2006, 603 s. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1049-8

- [21] VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: pro doplňující pedagogické studium*. Vyd. 1. v Praze: Karolinum, 2005, 467 s. ISBN 978-802-4609-560
- [22] Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. Výukové a studijní centrum v Táboře [online]. 2011 [cit. 2013-01-11].. Dostupné z WWW: <<http://www.vscht.cz/main/soucasti/fakulty/fpbt/tabor/index.html>>
- [23] Vysoká škola podnikání [online]. 2012 [cit. 2013-01-11] Dostupné z WWW: < <http://www.vsp-pisek.cz>>
- [24] WELCHOVÁ, Tatiana. Rodina a škola časopis pro rodiče vyd. Ministerstvo Školství: Chybné střely ve výběru škol. Portál, 2012. ISSN 0035-7766.
- [25] Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), část I., § 1

Seznam příloh

Příloha č. 1	Dotazník
Příloha č. 2	Průvodní dopis k dotazníku pro ředitele (ředitelky) škol
Příloha č. 3	Průběh studia od přijímacího řízení až po přechod absolventů na trh práce
Příloha č. 4	Počty studentů na veřejných vysokých školách
Příloha č. 5	Počty studentů na soukromých vysokých školách
Příloha č. 6	Vyšší odborné školy – základní přehled
Příloha č. 7	Graf 18: Faktory motivující lidi ke studiu na vysoké škole (v %) – odpovědi „Rozhodně ano“
Příloha č. 8	Graf 19: Hlavní motiv pro studium na vysoké škole – porovnání muži a ženy
Příloha č. 9	Tabulka 3: Poměr studentů dle pohlaví a typu střední školy Tabulka 4: Plány studentů po ukočení střední školy – dle typu studované střední školy
Příloha č. 10	Tabulka 5: Hlavní motiv pro studium na VŠ dle pohlaví Tabulka 6: Hlavní motiv pro studium na VŠ dle typu střední školy
Příloha č. 11	Tabulka 7: Volba mezi veřejnou a soukromou vysokou školou Tabulka 8: Zdroj informací o VŠ a jejich oborech
Příloha č. 12	Tabulka 9: Vliv na počet podaných přihlášek Tabulka 10: Vliv na počet podaných přihlášek dle typu střední školy
Příloha č. 13	Tabulka 11: Podání přihlášky při zavedení školného

Příloha č. 13

Tabulka 12: Výše školného – ochota platit

Tabulka 13: Důvod pro nepodání přihlášky ke studiu

Seznam tabulek

Tabulka 1: Seznam středních škol účastnících se výzkumu

Tabulka 2: Plány studentů po ukončení střední školy dle pohlaví

Tabulka 3: Poměr studentů dle pohlaví a typu střední školy

Tabulka 4: Plány studentů po ukočení střední školy – dle typu studované střední školy

Tabulka 5: Hlavní motiv pro studium na VŠ dle pohlaví

Tabulka 6: Hlavní motiv pro studium na VŠ dle typu střední školy

Tabulka 7: Volba mezi veřejnou a soukromou vysokou školou

Tabulka 8: Zdroj informací o VŠ a jejich oborech

Tabulka 9: Vliv na počet podaných přihlášek

Tabulka 10: Vliv na počet podaných přihlášek dle typu střední školy

Tabulka 11: Podání přihlášky při zavedení školného

Tabulka 12: Výše školného – ochota platit

Tabulka 13: Důvod pro nepodání přihlášky ke studiu

Seznam grafů

Graf 1: Možné faktory motivující mladé ke studiu na vysoké škole

Graf 2: Poměr studentů dle pohlaví a typu střední školy

Graf 3: Poměr studentů dle typu střední školy

Graf 4: Plány studentů po ukončení střední školy

Graf 5: Plány studentů po ukočení střední školy – dle školy

Graf 6: Hlavní motiv pro studium na VŠ

Graf 7: Složení zastoupení motivů dle typů střední školy

Graf 8: Poměr mezi veřejnou a soukromou vysokou školou

Graf 9: Zdroj informací o VŠ a jejich oborech

Graf 10: Vliv na počet podaných přihlášek dle pohlaví

Graf 11: Vliv na počet podaných přihlášek dle typu střední školy

Graf 12: Počet podaných přihlášek ke studiu

Graf 13: Volba studijního oboru v případě podání více než 1 přihlášky

Graf 14: Podání přihlášky při zavedení školného

Graf 15: Výše školného – ochota platit

Graf 16: Podání přihlášky v případě školného a výše školného

Graf 17: Důvod pro nepodání přihlášky ke studiu

Graf 18: Faktory motivující lidi ke studiu na vysoké škole (v %) – odpovědi „Rozhodně ano“

Graf 19: Hlavní motiv pro studium na vysoké škole – porovnání muži a ženy

Příloha č. 1

Dotazník

Faktory ovlivňující rozhodnutí pro výběr studia na VŠ

U každé otázky označte prosím **pouze jednu** z nabízených variant

1) Po ukončení střední školy –

- ☐ Bych rád(a) pokračoval(a) ve studiu na VŠ
- ☐ Bych rád(a) pokračoval(a) ve studiu na VOŠ
- ☐ Bych rád(a) nastoupil(a) do zaměstnání
- ☐ Bych rád(a) pokračoval ve studiu na jiných školách než VŠ, VOŠ (např. jazyková škola, studium v zahraničí)
- ☐ Zatím nemám konkrétní plány
- ☐ Bych rád(a) odešel(a) z ČR – za prací, cestovat, o-pair

Pokud jsem **neoznačil(a) první či druhou nabízenou variantu**, tj. pokračování ve studiu na VŠ, resp. VOŠ vyplňte už pouze ot. č. 15

2) Můj hlavní motiv pro studium na VŠ je

- ☐ Dobrá profesní kariéra
- ☐ Lepší platové podmínky
- ☐ Získání vysokoškolského titulu
- ☐ Lepší postavení ve společnosti
- ☐ Rozvoj vzdělaností, znalostí a dovedností
- ☐ Žít studentským životem
- ☐ Zájem o konkrétní obor
- ☐ Pokračování v rodinné tradici

3) Pro mé studium na vysoké škole volím

- ☐ Státní vysokou školu
- ☐ Soukromou vysokou školu
- ☐ Obě možnosti

4) Raději bych navštěvoval(a) vysokou školu

- ☐ V regionu (jihočeský kraj)
- ☐ Mimo region

5) Před výběrem vysoké školy jsem získával (a) informace o studijních oborech převážně

- ☐ Z internetových stránek jednotlivých vysokých škol

- ☐ Od přátel a kamarádů
- ☐ Od příbuzných (rodiče, sourozenci, prarodiče...)
- ☐ Prostřednictvím střední školy
- ☐ Z denního tisku
- ☐ Na veletrhu, výstavě
- ☐ Jiný zdroj – prosím uveďte

6) Před rozhodnutím o podání přihlášky ke studiu na VŠ se chystám navštívit (jsem již navštívil) vysokou školu (popř. vysoké školy) v Den otevřených dveří

- ☐ Ano, zcela určitě
- ☐ Možná ano
- ☐ Zatím nevím
- ☐ Rozhodně ne

7) Na mém rozhodnutí o počtu podaných přihlášek ke studiu na VŠ má nejvíce vliv

- ☐ Finanční zátěž (x násobek poplatku za podání přihlášky)
- ☐ Jistota přijetí (přijetí bez přijímacího řízení)
- ☐ Možnost následné volby (při přijetí ke studiu na více (popř. všechny) vybrané studijní obory VŠ)
- ☐ Jiný důvod – prosím uveďte.....

8) Zvažuji podání

- ☐ 1 přihlášky ke studiu
- ☐ 2 přihlášek ke studiu
- ☐ 3 přihlášek ke studiu
- ☐ Jiný počet – prosím uveďte

Pokud jste zvolil(a) variantu 1 přihláška, pokračujte prosím ot. č. 10

9) Při podání více přihlášek ke studiu volím

- ☐ Stejný nebo podobný obor na jiné univerzitě
- ☐ Odlišné obory (např. učitelství MŠ, finance podniku)

10) Současně s podáním přihlášky na vysokou školu si podám přihlášku ke studiu i na vyšší odbornou školu

- ☐ Určitě ano
- ☐ Možná ano
- ☐ Spíše ne
- ☐ Určitě ne
- ☐ Zatím nevím

11) Před mou účastí na přijímacím řízení začnu navštěvovat (již navštěvuji) placené přípravné kurzy

- ☐ Určitě ano
- ☐ Možná ano – zatím to zvažuji
- ☐ Rozhodně ne

12) V případě neúspěchu přijetí ke studiu na VŠ

- ☐ Pokusím se o přijetí v následujícím roce
- ☐ Již si nebudu přihlášku podávat

13) V případě zpoplatnění vysokoškolského studia, tj. zavedení školného bych přihlášku(y) ke studiu na vysoké škole

- ☐ Určitě podal(a)
- ☐ Možná podal(a) – své rozhodnutí bych zvažoval
- ☐ Rozhodně nepodal(a)

14) Částka, kterou byste byli ochotni zaplatit jako školné na VŠ

- ☐ Do 5 000 Kč za semestr (pololetí)
- ☐ Do 10 000 Kč za semestr
- ☐ Více než 10 000 Kč za semestr

Ot. č. 15 vyplní pouze ti, kteří se nechystají podat přihlášku ke studiu na VŠ, resp. VOŠ

15) Váš hlavní důvod nepodání přihlášky na VŠ, resp. VOŠ je

- ☐ Nedostatečné studijní výsledky
- ☐ Obava z finanční zátěže
- ☐ Větší touha po finanční nezávislosti
- ☐ Jiný důvod – uveďte.....

Označte

Pohlaví

- ☐ Muž
- ☐ Žena

Typ střední školy

- ☐ Gymnázium
- ☐ Střední odborná škola
- ☐ Střední škola – nástavbové studium

Děkuji za vyplnění dotazníku
Ing. Petra Hypšová

Příloha č. 2

Vážená paní/ Vážený pane,

obracím se na Vás, jako na ředitele v Českých Budějovicích.

Jako absolventka Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích na této vysoké škole nyní studuji bakalářský obor Učitelství odborných předmětů (Pedagogická fakulta). v současné době se věnuji zpracovávání bakalářské práce pod vedením paní doc. Dagmar Škodové Parmové na téma „Faktory ovlivňující rozhodnutí pro výběr studia na vysoké škole“. Součástí práce bude provedení výzkumu v podobě dotazníku na středních školách u maturitních ročníků.

Ráda bych Vás touto cestou požádala o možnost zadat dotazníky k vyplnění i na Vaší škole u tříd, které v letošním roce čeká maturitní zkouška. Dotazník je anonymní, skládá se z 15 otázek a ke každé otázce jsou již uvedené možnosti odpovědí. Samotný dotazník zasílám v příloze.

Domnívám se, že vyplnění dotazníku není časově náročné. Dotazníky bych Vám dodala (50 kusů) v tištěné podobě. Předpokládám, že samotné vyplňování dotazníků bude nejefektivnější v době těsně před podáváním přihlášky ke studiu na VŠ, tedy v měsíci březnu. v tomto období bych také chtěla průzkum provést.

Pokud budete mít zájem, zpracované výsledky průzkumu Vám poté zašlu. Sdělte mi, prosím, Vaše stanovisko a to i záporné, abych mohla případně kontaktovat další školu.

Předem děkuji za možnou spolupráci a těším se na brzkou odpověď.

S přátelským pozdravem

Ing. Petra Hypšová

2. ročník oboru Učitelství odborných předmětů

Příloha č. 3

Průběh studia od přijímacího řízení až po přechod absolventů na trh práce

Vysvětlivky k tabulce

zapsaní studenti 2011/2012 – počet přijatých uchazečů, kteří se zapsali ke studiu na podzim 2011; šance na přijetí – podíl počtu přijatých uchazečů a počtu uchazečů o studium, kteří se dostavili k přijímacímu řízení v roce 2011; preference při zápisu – podíl počtu přijatých uchazečů, kteří se zapsali ke studiu, a počtu přijatých uchazečů v roce 2011; neúspěšné ukončení studia – podíl studentů, kteří do konce roku 2011 ukončili studium neúspěšně, ze zapsaných studentů v roce 2007 pro bakalářské studium a v roce 2005 pro dlouhé magisterské studium; prodlužování studia – podíl studentů, kteří na konci roku 2011 stále studovali stejný program, do něhož se zapsali v roce 2007 pro bakalářské studium a v roce 2005 pro dlouhé magisterské studium; úspěšní absolventi – podíl úspěšných absolventů, kteří do konce roku 2011 úspěšně ukončili studium, ze zapsaných studentů v roce 2007 pro bakalářské studium a v roce 2005 pro dlouhé magisterské studium; bakaláři pokračující ve studiu – podíl absolventů (bakalářů), kteří se do dvou let po absolvování zapíší do navazujícího magisterského studia; nezaměstnanost absolventů – podíl počtu nezaměstnaných k celkovému počtu absolventů, kteří již nepokračují ve studiu; průměrná mzda absolventů – průměrný měsíční pracovní příjem 4 až 5 let po absolvování.

Když ukazatel není dostupný nebo nedává smysl, není vyplněn. Nejčastěji jde o případy, kdy fakulta vznikla nově a ve sledovaném období neměla žádné zapsané studenty či absolventy. Šetření, které mapovalo průměrnou mzdu absolventů, se neúčastnily všechny veřejné vysoké školy. Obdobně jako školy jsou hodnoceny i fakulty, vzhledem k nedostatku údajů není hodnocena jejich podnikatelská funkce.

Pro obě analýzy byly využity především následující zdroje údajů: databáze Střediska vzdělávací politiky o zaměstnatelnosti absolventů vysokých škol; databáze Ústavu pro informace ve vzdělávání; sdružené informace matrik studentů SIMS; výroční zprávy jednotlivých veřejných vysokých škol. Zahrnutí fakult do deseti skupin bylo převzato z existujícího adresáře vysokých škol vytvořeného MŠMT a ÚIV.

Veřejné vysoké školy 2012		Průběh studia od přijímacího řízení až po přechod absolventů na trh práce								
		zapsaní studenti 2011/2012	šance na přijetí ke studiu	preferenze při zápisu	neúspěšné ukončení studia	prodlužování studia	úspěšní absolventi	takaláři pokračující ve studiu	nezaměstnanost absolventů	průměrná mzda absolventů
Univerzita Karlova v Praze	UK	8770	44 %	87 %	37 %	18 %	45 %	75 %	2 %	30 940
Jihočeská univerzita v ČB	JU	4017	71 %	73 %	41 %	6 %	51 %	58 %	5 %	-
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem	UJEP	3400	62 %	83 %	52 %	12 %	35 %	54 %	5 %	25 414
Masarykova univerzita v Brně	MU	8799	45 %	78 %	50 %	9 %	40 %	73 %	5 %	29 588
Univerzita Palackého v Olomouci	UP	5509	42 %	84 %	38 %	7 %	52 %	66 %	5 %	27 197
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno	VFU	585	54 %	72 %	31 %	7 %	60 %	93 %	6 %	25 992
Ostravská univerzita v Ostravě	OU	3410	36 %	97 %	38 %	4 %	56 %	57 %	6 %	25 210
Univerzita Hradec Králové	UHK	2724	47 %	76 %	34 %	8 %	56 %	51 %	4 %	28 057
Slezská univerzita v Opavě	SU	2736	69 %	88 %	50 %	4 %	31 %	65 %	10 %	25 184
České vysoké učení technické v Praze	ČVUT	5912	75 %	80 %	61 %	6 %	32 %	73 %	4 %	37 378
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze	VŠCHT	1161	69 %	76 %	65 %	4 %	30 %	88 %	2 %	36 082
Západočeská univerzita v Plzni	ZČU	5213	60 %	86 %	52 %	5 %	43 %	68 %	4 %	-
Technická univerzita v Liberci	TUL	2723	71 %	77 %	55 %	8 %	37 %	72 %	4 %	30 662
Univerzita Pardubice	UPA	3614	64 %	75 %	47 %	7 %	36 %	73 %	8 %	26 598
Vysoké učení technické v Brně	VUT	5509	77 %	79 %	56 %	3 %	41 %	78 %	5 %	32 719
Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava	VŠB-TU	5959	72 %	90 %	58 %	3 %	39 %	81 %	7 %	30 978
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	UTB	3413	54 %	91 %	36 %	3 %	55 %	74 %	7 %	33 331
Vysoká škola ekonomická v Praze	VŠE	3490	50 %	91 %	34 %	6 %	60 %	94 %	2 %	51 744
Česká zemědělská univerzita v Praze	ČZU	6010	80 %	82 %	50 %	4 %	45 %	83 %	4 %	31 755
Mendelova univerzita v Brně	MENDELU	2889	49 %	90 %	49 %	5 %	46 %	85 %	11 %	24 724
Akademie múzických umění v Praze	AMU	186	16 %	93 %	12 %	9 %	79 %	86 %	1 %	25 902
Akademie výtvarných umění v Praze	AVU	46	18 %	98 %	10 %	4 %	86 %	-	4 %	-
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze	VŠUP	59	7 %	100 %	12 %	30 %	55 %	-	10 %	-
Janáčkova akademie múzických umění v Brně	JAMU	168	28 %	92 %	19 %	7 %	73 %	76 %	5 %	19 961
Vysoká škola polytechnická Jihlava	VŠPJ	1337	64 %	85 %	43 %	7 %	50 %	35 %	13 %	-
Vysoká škola technická a ekonomická v ČB	VŠTE	1817	83 %	78 %	30 %	6 %	65 %	-	21 %	-

Zdroj: Lidové noviny

Příloha č. 4

Počty studentů na veřejných vysokých školách

Vysoké školy	Studenti (fyzické osoby) celkem ³⁾						celkem v distančním a kombinované m studiu
	celkem	v prezenčním studiu					
		celkem	bakalář- ském	magister- ském ²⁾	navaz. magister- ským ¹⁾	doktor- ským	
Veřejné a soukromé vysoké školy celkem	392 429	284 558	176 632	35 292	62 502	12 874	112 004
Veřejné vysoké školy	339 295	263 556	159 124	35 284	58 960	12 845	79 482
Univerzita Karlova v Praze	49 514	39 575	14 594	15 517	6 710	3 188	10 288
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	12 876	9 174	6 504	952	1 346	413	3 777
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem	10 393	7 806	5 841	698	1 214	72	2 621
Masarykova univerzita v Brně	39 742	30 682	15 584	7 127	6 909	1 800	9 902
Univerzita Palackého v Olomouci	22 367	16 448	8 391	4 228	3 238	757	6 034
Veterinární a farmac. univerzita Brno	3 091	2 911	269	2 337	141	182	184
Ostravská univerzita v Ostravě	10 161	7 002	4 765	587	1 512	156	3 195
Univerzita Hradec Králové	9 159	6 022	4 352	1 007	639	59	3 193
Slezská univerzita v Opavě	8 430	5 218	4 052	134	947	89	3 233
České vysoké učení technické v Praze	22 432	19 821	13 458	1	5 293	1 215	2 680
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze	3 809	3 243	2 047	–	758	486	569
Západočeská univerzita v Plzni	15 848	13 355	8 808	1 727	2 463	442	2 525
Technická univerzita v Liberci	8 708	6 555	4 801	194	1 325	272	2 186
Univerzita Pardubice	10 758	8 628	6 664	9	1 733	231	2 156
Vysoké učení technické v Brně	22 295	19 512	12 804	–	5 619	1 110	2 839
Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava	21 313	15 141	10 646	1	3 896	606	6 240
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	12 350	6 717	4 905	–	1 580	234	5 678
Vysoká škola ekonomická v Praze	18 791	17 499	10 342	99	6 775	305	1 309
Česká zemědělská univerzita v Praze	21 728	14 416	9 585	–	4 109	726	7 388
Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně	10 563	8 977	6 321	–	2 319	351	1 645
Akademie múzických umění v Praze	1 416	1 318	638	115	485	83	99
Akademie výtvarných umění v Praze	340	335	–	306	–	29	5
Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze	471	468	190	202	57	19	3
Janáčkova akademie múzických umění v Brně	704	629	356	81	158	38	75
Vysoká škola polytechnická Jihlava	3 119	2 293	2 293	–	–	–	829
Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích	3 008	1 796	1 796	–	–	–	1 214

(stav matriky k: 7. 2. 2012)

1) Magisterské studium v délce 1 - 3 roky, které je pokračováním studia bakalářských programů

2) Magisterské studijní programy v délce 4 - 6 let

3) celkový součet nemusí souhlasit se součtem za VŠ / fakulty, formy studia, typy studijních programů, skupiny studijních programů

Zdroj: ČSÚ

Příloha č. 5

Počty studentů na soukromých vysokých školách 1/2

Vysoká škola	Studenti (fyzické osoby) ve všech formách studia a typech studijních programů ¹⁾					
	studující celkem	z toho ženy	státní občanství ČR			cizinci
			studující celkem	poprvé zapsaní ¹⁾	absolventi	
Soukromé vysoké školy celkem	53 796	32 955	44 349	7 872	13 903	9 450
Bankovní institut vysoká škola a.s.	4 679	2 630	1 802	306	745	2 877
Evropský polytechnický institut, s.r.o.	1 057	576	766	161	237	291
Vysoká škola hotelová v Praze 8,	2 103	1 301	1 468	202	502	635
Vysoká škola finanční a správní, o.p.s.	5 241	2 769	4 592	500	1 573	649
Vysoká škola Karlovy Vary, o.p.s.	808	538	795	129	282	13
ŠKODA AUTO a. s. Vysoká škola	981	402	914	248	144	67
Literární akademie s.r.o.	232	175	229	24	72	3
Vysoká škola podnikání, a.s.	2 093	1 146	1 957	293	939	136
Vysoká škola aplikovaného práva, s.r.o.	365	241	346	–	–	19
Vysoká škola ekonomie a managementu, o.p.s.	2 800	1 599	2 546	438	174	254
University of New York in Prague, s.r.o.	531	270	135	40	47	396
Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, a.s.	1 675	665	1 577	246	75	98
Vysoká škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, o.p.s.	1 155	733	480	58	155	675
Mezinárodní baptistický teologický seminář Evropské baptistické federace, o. p. s.	29	6	1	–	–	28
Středočeský vysokoškolský institut, s.r.o.	9	6	9	1	217	–
Academia Rerum Civilium-Vysoká škola politických a společenských věd, s.r.o.	356	174	350	55	73	6
Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s.	544	270	543	163	218	1
Rašínova vysoká škola s.r.o.	203	144	198	–	184	5
Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o.	543	290	538	123	201	5
Filmová akademie Miroslava Ondříčka v Písku, o.p.s.	204	54	164	40	43	40
Vysoká škola tělesné výchovy a sportu PALESTRA, s.r.o.	314	104	306	80	76	8
NEWTON College, a.s.	230	98	183	62	69	47
Vysoká škola logistiky, o.p.s.	847	352	744	114	250	103
Vysoká škola zdravotnická, o.p.s.	445	355	427	197	145	18
Brno International Business School., a.s.	459	237	421	76	49	38
Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, s.r.o.	30	20	18	4	19	12
Soukromá vysoká škola ekonomických studií, s.r.o.	387	238	343	38	112	44
Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s.	3 284	2 471	3 102	898	1 091	182
AKADEMIE STING, o.p.s.	1 240	764	1 202	165	325	38
Metropolitní univerzita Praha, o.p.s.	5 825	3 644	5 252	688	1 284	573
Univerzita Jana Ámose Komenského Praha, s.r.o.	9 808	7 393	8 279	1 364	3 482	1 529
Vysoká škola Karla Engliša, a.s.	681	420	642	203	178	39

1) Do celkového počtu poprvé zapsaných nejsou započtení poprvé zapsaní do navazujících magisterských studijních programů

Příloha č. 5

Počty studentů na soukromých vysokých školách 2/2

Vysoká škola	Studenti (fyzické osoby) ve všech formách studia a typech studijních programů ⁴⁾					
	studující celkem	z toho ženy	státní občanství ČR			cizinci
			studující celkem	poprvé zapsaní ¹⁾	absolventi	studující celkem
Anglo-americká vysoká škola, o.p.s.	509	278	158	29	38	351
Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o.	275	233	264	46	61	11
Západomoravská vysoká škola Třebíč, o.p.s.	536	315	535	186	137	1
Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo s.r.o.	758	568	731	172	162	27
Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s.	738	421	726	179	204	12
CEVRO Institut, o.p.s.	571	308	558	97	139	13
Unicorn College s.r.o.	280	43	252	34	24	28
Vysoká škola obchodní a hotelová, s. r. o	485	330	324	78	78	161
Vysoká škola realitní - Institut Franka Dysona, s.r.o.	26	10	25	–	–	1
Vysoká škola sociálně správní, Institut celoživotního vzdělávání Havířov o.p.s.	399	299	396	104	93	3
Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií v Praze, spol. s.r.o.	70	63	65	–	–	5
AKCENT College s.r.o., Praha 4	74	65	71	27	8	3
Archip, s.r.o.	21	5	9	4	–	12

1) Do celkového počtu poprvé zapsaných nejsou započtení poprvé zapsaní do navazujících magisterských studijních programů

(stav matriky k: 7. 2. 2012)

Zdroj: ČSÚ

Příloha č. 6 Vyšší odborné školy – základní přehled (podle stavu k: 30. 9. 2011)

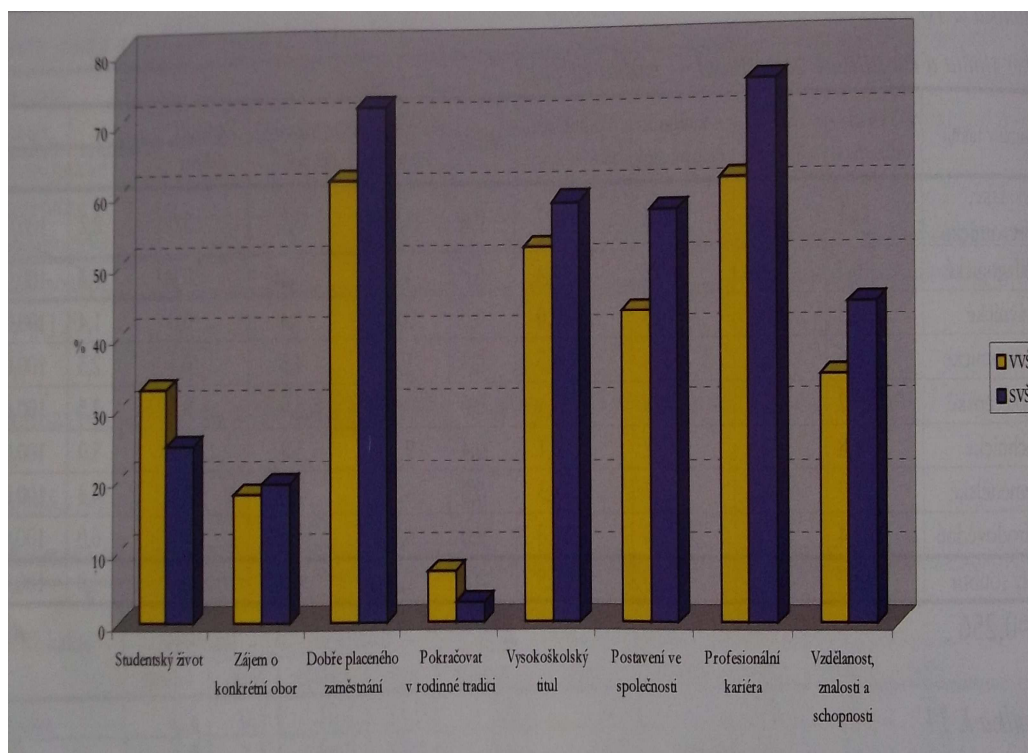
Délka vzdělávání Území	školy	Denní forma vzdělávání					Ostatní formy vzdělávání				
		studenti			nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za školní rok 2009/10	studenti			nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za školní rok 20010/11
		celkem	z toho				celkem	z toho			
			ženy	cizinci				ženy	cizinci		
Celkem	180	20 737	14 736	292	8 464	4 657	8 598	6 214	172	3 316	1 753
v tom vzdělávání:											
2leté	x	86	31	7	5	55	x	x	x	x	x
2,5leté	x	17	1	—	—	2	x	x	x	x	x
3leté	x	20 384	14 483	285	8 426	4 172	3 802	2 528	102	1 619	900
3,5leté	x	250	221	—	33	428	1 677	1 104	21	672	192
4leté	x	x	x	x	x	x	3 119	2 582	49	1 025	661
z celku kraj:											
Hlavní město Praha	39	4 665	3 244	146	1 850	997	1 746	1 146	61	600	389
Středočeský	20	1 536	1 051	31	656	346	1 447	1 163	27	471	243
Jihočeský	17	1 597	754	11	654	373	517	282	7	263	157
Plzeňský	5	1 126	863	3	425	267	477	364	5	172	75
Karlovarský	4	414	350	6	169	76	50	44	2	36	16
Ústecký	9	1 472	1 005	15	662	304	814	626	5	342	105
Liberecký	6	492	330	7	172	105	—	—	—	—	27
Královéhradecký	10	902	601	6	391	231	63	46	1	28	—
Pardubický kraj	10	1 135	880	1	505	192	410	311	14	146	103
Vysočina	13	919	673	6	345	309	581	383	19	248	113
Jihomoravský	14	2 638	2 138	23	960	631	977	717	17	349	194
Olomoucký	8	1 103	716	4	500	237	294	262	5	148	57
Zlínský	12	957	737	7	387	220	279	151	1	114	90
Moravskoslezský	13	1 781	1 394	26	788	369	943	719	8	399	184

Zdroj: ČSÚ

Příloha č. 7

Faktory motivující lidi ke studiu na vysoké škole

Graf 18: Faktory motivující lidi ke studiu na vysoké škole (v %) – odpovědi „Rozhodně ano“

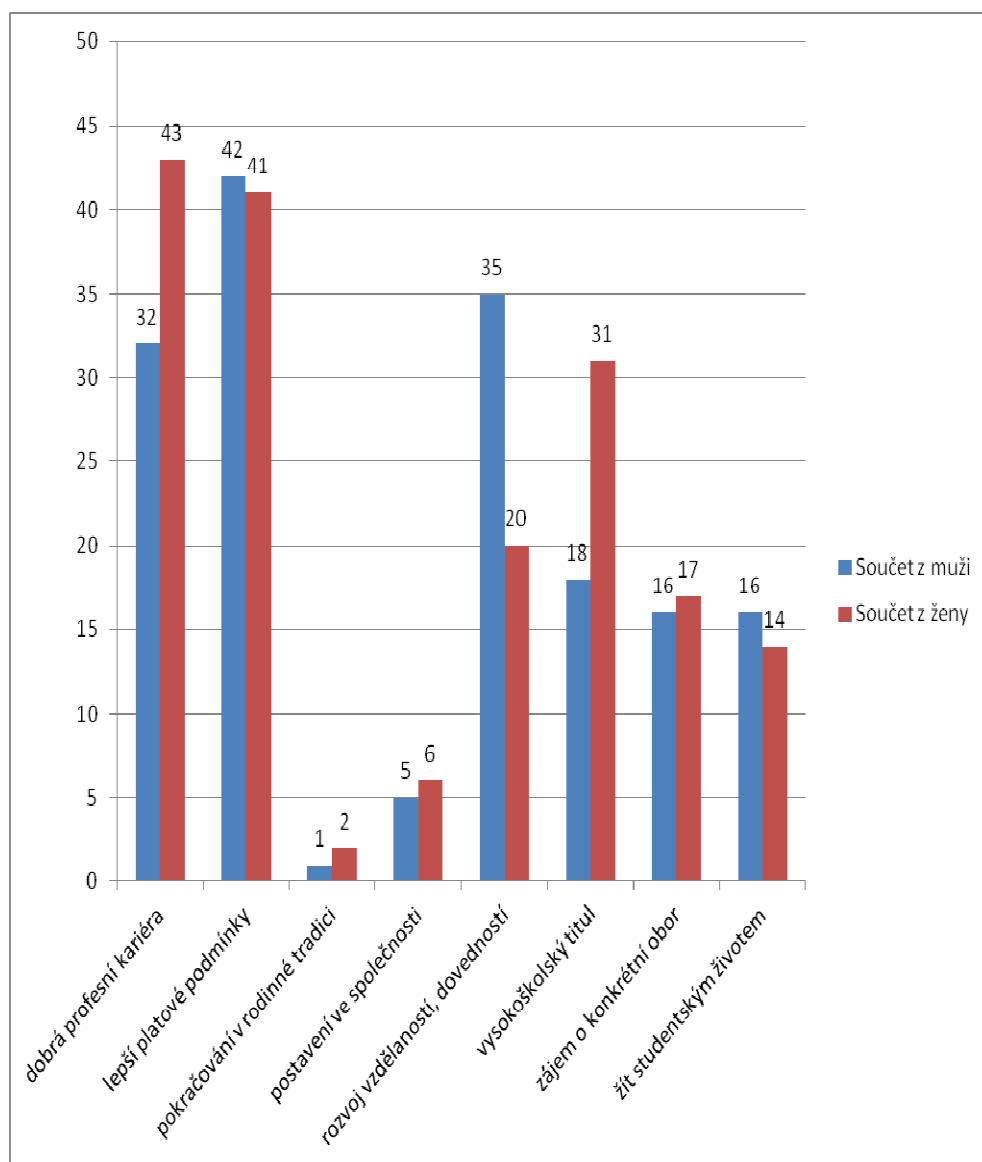

Zdroj: Vysokoškolský student v České republice rok 2005

Příloha č. 8

Hlavní motiv pro studium na VŠ

Graf 19: Hlavní motiv pro studium na vysoké škole – porovnání muži a ženy

Zdroj: autorka

Příloha č. 9

Složení dotazovaných studentů a jejich plány po ukončení SŠ

Tabulka 3: Poměr studentů dle pohlaví a typu střední školy

Typ střední školy	muži	ženy	muži %	ženy %
gymnázium	42	58	19,27	24,37
soš ⁵⁰	161	156	73,85	65,55
sš - ns ⁵¹	15	24	6,88	10,08
celkem	218	238	100	100

Zdroj: autorka

Tabulka 4: Plány studentů po ukočení střední školy – dle typu studované střední školy

Plány po ukončení SŠ	g	soš	soš - ns	celkem	% g	% soš	% soš - ns
studium na VŠ	98	225	16	339	28,91	66,37	4,72
studium na VOŠ	0	21	5	26	0,00	80,77	19,23
studium na jiných školách	1	20	3	24	4,17	83,33	12,50
nástup do zaměstnání	1	20	8	29	3,45	68,97	27,59
vycestování do zahraničí	0	22	5	27	0,00	81,48	18,52
bez konkrétních plánů	0	9	2	11	0,00	81,82	18,18
Celkem	100	317	39	456			

Zdroj: autorka

⁵⁰ soš= střední odborná škola

⁵¹ soš – ns = střední odborná škola ve formě nástavbového studiu

Příloha č. 10

Hlavní motiv pro studium dle pohlaví a typu střední školy

Tabulka 5: Hlavní motiv pro studium na VŠ dle pohlaví

Hlavní motiv pro studium na VŠ	ženy	muži	celkem	% celkem	% ženy	% muži
dobrá profesní kariéra	43	32	75	22,12	24,71	19,39
lepší platové podmínky	41	42	83	24,48	23,56	25,45
získání vysokoškolského titulu	31	18	49	14,45	17,82	10,91
lepší postavení ve společnosti	6	5	11	3,24	3,45	3,03
rozvoj vzdělaností, znalostí a dovedností	20	35	55	16,22	11,49	21,21
žít studentským životem	14	16	30	8,85	8,05	9,70
zájem o konkrétní obor	17	16	33	9,73	9,77	9,70
pokračování v rodinné tradici	2	1	3	0,88	1,15	0,61
celkem	174	165	339	100,00	100,00	100,00

Zdroj: autorka

Tabulka 6: Hlavní motiv pro studium na VŠ dle typu střední školy

Motiv pro studium	g	soš	soš-ns	celkem	% g	% soš	% soš-ns
dobrá profesní kariéra	28	43	4	75	37,33	57,33	5,63
lepší platové podmínky	20	58	5	83	24,10	69,88	7,04
postavení ve společnosti	6	4	1	11	54,55	36,36	1,41
rozvoj vzdělaností, doved.	16	36	3	55	29,09	65,45	4,23
vysokoškolský titul	4	45	0	49	8,16	91,84	0,00
zájem o konkrétní obor	18	14	1	33	54,55	42,42	1,41
žít studentským životem	6	23	1	30	20,00	76,67	1,41
pokračování v rod. tradici	0	2	1	3	0	66,67	1,41
Celkem	98	225	16	339			

Zdroj: autorka

Příloha č. 11

Informace o VŠ, jejich oborech, veřejná či soukromá VŠ

Tabulka 7: Volba mezi veřejnou a soukromou vysokou školou

Pro mé studium na VŠ volím	ženy	muži	celkem	% celkem	% ženy	% muži
státní ⁵² VŠ	164	158	322	94,99	94,25	95,76
soukromou VŠ	2	1	3	0,88	1,15	0,61
obě možnosti	8	6	14	4,13	4,60	3,64
celkem dotazovaných	174	165	339	100,00	100,00	100,00

Zdroj: autorka

Tabulka 8: Zdroj informací o VŠ a jejich oborech

Zdroj informací	muži	ženy	celkem	%
z internetových stránek	118	135	253	74,63
prostřednictvím školy	4	11	15	4,42
od přátel a kamarádů	33	25	58	17,11
na veletrhu, výstavě	1	0	1	0,29
od příbuzných	3	2	5	1,47
jiný zdroj	6	1	7	2,06
celkem	165	174	339	100,00

Zdroj: autorka

⁵² státní VŠ je pro účely výzkumu zamýšleno veřejné i státní VŠ

Příloha č. 12

Vliv na počet podaných přihlášek

Tabulka 9: Vliv na počet podaných přihlášek

Vliv na počet podaných přihlášek	muži	ženy	celkem	%
jistota přijetí	72	75	147	43,36
finanční zátěž	21	43	64	18,88
možnost následné volby	64	49	113	33,33
jiný důvod	8	7	15	4,42
celkem	165	174	339	100,00

Zdroj: autorka

Tabulka 10: Vliv na počet podaných přihlášek dle typu střední školy

Vliv na počet podaných přihlášek	g	soš	soš - ns	celkem	% g	% soš	% soš - ns
jistota přijetí	30	110	7	147	20,41	74,83	4,76
finanční zátěž	19	42	3	64	29,69	65,63	4,69
možnost následné volby	38	69	6	113	33,63	61,06	5,31
jiný důvod	11	4	0	15	73,33	26,67	0,00
celkem	98	225	16	339			

Zdroj: autorka

Příloha č. 13

Zavedení a výše školného, důvod pro nepodání přihlášky

Tabulka 11: Podání přihlášky při zavedení školného

Zavedení školného - podání přihlášky	muži	ženy	celkem	%
možná podal	65	88	153	45,13
rozhodně nepodal	7	8	15	4,42
určitě podal	93	78	171	50,44
celkem	165	174	339	100

Zdroj: autorka

Tabulka 12: Výše školného – ochota platit

Výše školného	muži	ženy	celkem	% celkem
do 5000 Kč	112	127	239	70,50
do 10000 Kč	44	40	84	24,78
více než 10000 Kč	9	7	16	4,72
celkem	165	174	339	100,00

Zdroj: autorka

Tabulka 13: Důvod pro nepodání přihlášky ke studiu

Důvod pro nepodání přihlášky na VŠ a VOŠ	muži a ženy	% celkem
nedostatečné studijní výsledky	15	16,48
obava z finanční zátěže	18	19,78
větší touha po finanční nezávislosti	24	26,37
jiný důvod	34	37,36
celkem	91	100,00

zdroj: autorka